PIĄTEK-CZWARTEK
04-10|09|2026

DZIENNIK ELBLĄSKI
TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY, MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 6,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO, PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

ISSN 2956-2740 36
9 772956 274002

ISSN 2956-2740 NR INDEKSU 442968 \\\ ISSN 1731-4224 NR INDEKSU 350176 \\\ NR 36

CZY TYMCZASOWY MOST WYSTARCZY?

NIEZWYKŁE WYDARZENIA WE FROMBORKU \5

NOWA SZKOŁA CORAZ BLIŻEJ \2

PLUSZOWA MASKOTKA WYWOŁAŁA ALARM W JEDNOSTCE \4

MISTRZYNIE POLSKI NA INAUGURACJĘ \11

eprasa.pl d529e31051

RUSZYŁO GŁOSOWANIE!

Do końca września mieszkańcy Elbląga mogą głosować na projekty, które zostaną zrealizowane z budżetu obywatelskiego w 2027 roku. Władze miasta przeznaczyły na ten cel rekordową kwotę ponad 5,6 mln zł.

W XV edycji budżetu obywatelskiego Elblążanie mają do wyboru 98 projektów. Są wśród nich zarówno ogólnomiejskie przedsięwzięcia, jak i zadania inwestycyjne oraz tzw. małe projekty w każdym z pięciu okręgów, na które podzielono miasto.

„Zachęcamy wszystkich mieszkańców do udziału w głosowaniu i współdecydowania o tym, jak zmieniać będzie się nasze miasto" – przekazał elbląski ratusz.

Głosy można oddawać elektronicznie, czyli za pośrednictwem strony internetowej budzetobywatelski.elblag.eu, albo tradycyjnie, tj. za pomocą papierowych kart, które będą dostępne m.in. w biurze podawczym Urzędu Miejskiego w Elblągu i punkcie informacyjnym w Ratuszu Staromiejskim.

Głosowanie trwa od 31 sierpnia do 30 września. Ogłoszenie zwycięskich projektów nastąpi do 30 października.

Władze miasta przeznaczyły na ten cel rekordową kwotę 5,65 mln zł: po 830 tys. zł na każdy z okręgów i 1,5 mln zł na ogólnomiejską inicjatywę. W każdym z okręgów przewidziano po 60 tys. zł na tzw. małe projekty; wartość każdego z nich nie może przekroczyć 20 tys. zł.

Przy poprzednim budżecie obywatelskim Elblążanie mieli do wyboru 96 projektów, a do podziału było 5 mln zł. W głosowaniu wzięło udział ponad 8 tysięcy osób. Wybrali oni cztery ogólnomiejskie projekty oraz osiem zadań inwestycyjnych i 14 tzw. małych projektów w poszczególnych okręgach. **PAP**

PONAD 17 TYSIĘCY UCZNIÓW ROZPOCZĘŁO NOWY ROK SZKOLNY W ELBLĄGU

PIERWSZY DZWONEK JUŻ ZA NIMI. PONAD 17 TYSIĘCY UCZNIÓW ROZPOCZĘŁO NOWY ROK SZKOLNY W ELBLĄGU. NAJWIĘCEJ, BO PONAD 8 TYSIĘCY, BĘDZIE SIĘ UCZYĆ W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH.

Nowy rok szkolny 2026/2027 oznacza powrót do nauki dla tysięcy młodych Elblążan. W szkołach podstawowych naukę rozpoczęło 8088 uczniów. Wśród nich jest 971 pierwszoklasistów, dla których utworzono 44 oddziały pierwszych klas.

Do elbląskich szkół ponadpodstawowych uczęszczać będzie 6200 uczniów. Do pierwszych klas przyjęto 1518 osób. Spośród nich 616 wybrało technika, 606 licea ogólnokształcące, a 296 branżowe szkoły I stopnia.

Nowy rok rozpoczął się także w miejskich przedszkolach i żłobkach. Do miejskich żłobków trafiło 261 dzieci. W placówkach i oddziałach przedszkolnych opieką i edukacją objętych zostało 2377 dzieci, w tym 579 nowo przyjętych. Z niepublicznych przedszkoli korzysta dodatkowo 1438 najmłodszych mieszkańców Elbląga.Łącznie nowy rok szkolny w Elblągu rozpoczęło ponad 17 tysięcy dzieci i młodzieży.Miejska inauguracja roku szkolnego odbyła się w Szkole Podstawowej nr 12 przy ul. Zajchowskiego. **RED.**

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Ewelina Gulińska
dziennikarka
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 502 499 529

Elwira Kowalska
manager ds. reklamy
e.kowalska@dziennikelblaski.pl
Tel.: 604 408 305

PRZEZ MIESIĄC KRADŁ ELEKTRONARZĘDZIA

Fot. KMP Elbląg

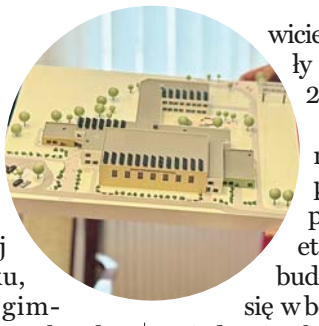
Trzydziestoczteroletni mężczyzna przez miesiąc miał kraść elektronarzędzia z jednego z samoobsługowych sklepów technicznych w Elblągu. Łączna wartość skradzionego sprzętu przekroczyła 3 tysiące złotych.

Łupem mężczyzny padły między innymi wkrętarki, szlifierki kątowe oraz inne popularne elektronarzędzia. Sprawą zajęli się policjanci z wydziału do zwalczania przestępczości przeciwko mieniu.

– Policjanci odzyskali skradzione przedmioty. Trzydziestoczterolatek usłyszał zarzuty kradzieży. Z ustaleń wynika, że działał w ten sposób przez blisko miesiąc – informuje nadkom. Krzysztof Nowacki, oficer prasowy Komendy Miejskiej Policji w Elblągu.

Za tego typu kradzież może grozić kara do 5 lat pozbawienia wolności. **RED.**

NOWA SZKOŁA CORAZ BLIŻEJ

W środę, 2 września, prezydent Elbląga Michał Missan podpisał zwykonawcą umowę na zaprojektowanie i budowę nowej szkoły podstawowej przy ul. Wybickiego dla około 400 uczniów. Nowoczesny obiekt zapewni odpowiednie warunki do nauki, rozwoju i aktywności fizycznej, będącej przestrzenią funkcjonalną, bezpieczną i dostosowaną do potrzeb wszystkich użytkowników. Jednocześnie nowa placówka będzie pełnić funkcję miejsca ukrycia.

Planowany budynek szkoły będzie miał powierzchnię użytkową około 4800 mkw. W nowej placówce znajdzie się 16 sal lekcyjnych. Uczniowie i pracownicy szkoły będą mieli do dyspozycji również salę gimnastyczną, świetlicę, stołówkę wraz z zapleczem kuchennym, bibliotekę szkolną i miejską, zaplecze administracyjne i pokój nauczycielski. Obiekt zostanie również dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Co istotne, sala gimnastyczna będzie spełniać standard pełnowymiarowego boiska do piłki ręcznej, co stworzy warunki do dalszego rozwoju tej dyscypliny w SP9 na najwyższym poziomie.

Nowa placówka będzie służyć nie tylko uczniom. Ważnym elementem inwestycji będzie również biblioteka miejska, która stanie się przestrzenią dostępną dla lokalnej społeczności.

Realizacja zadania obejmuje opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, rozbiórkę etapami istniejącego budynku szkoły, budowę nowego, modułowego budynku szkoły podstawowej w technologii prefabrykowanej, wykonanie ukrycia zlokalizowanego w podziemnej części budynku, budowę sali gimnastycznej w technologii murowanej, budowę biblioteki miejskiej, zagospodarowanie terenu i wykonanie niezbędnej infrastruktury technicznej.

Zadanie zrealizuje konsorcjum firm działających pod szyldem Ekoinbudu z Gdańska. Wartość podpisanej umowy wynosi 44 442 315,71 zł brutto. Całość inwestycji zostanie zrealizowana w ciągu 26 miesięcy od podpisania umowy, z czego pierwsze 8 miesięcy przeznaczone zostanie na opracowanie dokumentacji projektowej. Oznacza to, że zgodnie z planem dzieci i młodzież przekroczą mury całkowicie nowej szkoły we wrześniu 2028 r.

Przypominamy, że prace będą prowadzone etapami, a plac budowy znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie funkcjonującej obecnie szkoły. Umożliwi to niezakłócone prowadzenie zajęć dydaktycznych aż do wykończenia nowego budynku. Zastosowanie technologii modułowej prefabrykowanej pozwoli na sprawną realizację inwestycji przy zachowaniu wysokiej jakości wykonania. Obiekt spełniać będzie wymagania dotyczące efektywności energetycznej i ekologii. Szkoła zostanie wyposażona w instalację fotowoltaiczną oraz system wentylacji, co wpłynie na komfort użytkowników oraz pozwoli ograniczyć koszty eksploatacyjne budynku. **UM ELBLĄG**

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTOR WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia w Białymstoku
Ignatki, ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych listach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem.

eprasa.pl d529e31051

MIASTO SZYKUJE SIĘ DO REMONTU MOSTU WYSZYŃSKIEGO

W drugiej połowie września planowane jest rozpoczęcie remontu Mostu Kardynała Wyszyńskiego. To jedna z pilniejszych inwestycji w kontekście sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania układu komunikacyjnego Elbląga. Zakres prac obejmie priorytetową wymianę przęsła mostu. Miasto przygotowało rozwiązania, które mają ograniczyć utrudnienia.

Prace wymagają czasowego zamknięcia przeprawy i wprowadzenia zmian w organizacji ruchu oraz komunikacji miejskiej. Miasto wspólnie z ZKM przygotowało rozwiązania, których celem jest maksymalne ograniczenie utrudnień i zapewnienie mieszkańcom możliwie sprawnego przemieszczania się przez cały okres remontu.

Fot. UM Elbląg

Tymczasowa przeprawa przy ul. Wapiennej

Najważniejszym rozwiązaniem, które ma ograniczyć skutki zamknięcia Mostu Kardynała Wyszyńskiego, jest uruchomienie tymczasowej przeprawy wzdłuż ul. Wapiennej. Będą mogły z niej korzystać samochody osobowe. Ruch będzie odbywał się jednokierunkowo (w kierunku centrum miasta). Kierowcy wyjeżdżający z Elbląga będą mogli korzystać z Mostu Niskiego, który na czas realizacji inwestycji będzie obsługiwał ruch z miasta. Tymczasowa przeprawa została przygotowana właśnie po to, aby mieszkańcy nadal mieli możliwość przekraczania rzeki w tej części miasta i aby zmniejszyć obciążenie pozostałych tras. Ze względu na techniczne uwarunkowania z tymczasowej przeprawy nie będą mogły korzystać pojazdy ciężarowe – obowiązywać będzie ograniczenie dla ruchu pojazdów o masie do 3,5 tony. Ciężki transport będzie kierowany Trasą Unii Europejskiej, która od kilku lat jest podstawowym korytarzem dla tego rodzaju ruchu. Warto przypomnieć, że z Mostu Kardynała Wyszyńskiego nie mogą korzystać pojazdy o masie powyżej 30 ton. Ograniczenie to wynika z warunkowego dopuszczenia przeprawy do użytkowania.

Wjazd do Elbląga – rozwiązanie mające usprawnić ruch

Wjazd do miasta zostanie poprowadzony trasą omijającą sygnalizację świetlną (wyłączoną na czas realizacji inwestycji) znajdującą się przed Mostem Wyszyńskiego. Takie rozwiązanie ma pozwolić na zachowanie możliwie płynnego ruchu i ograniczenie tworzenia się zatorów. Jednocześnie wyeliminowana zostanie kolizja wyjazdu z ul. Zamkowej w kierunku Al. Tysiąclecia z głównym potokiem pojazdów wjeżdżających do miasta. Wprowadzone zostanie pierwszeństwo przejazdu pojazdów wyjeżdżających z ul. Zamkowej w Al. Tysiąclecia.

Wyjazd z miasta przez Most Niski

Główny objazd dla kierowców wyjeżdżających z Elbląga będzie prowadził przez Most Niski. Trasa obejmie: Al. Tysiąclecia - ul. Zamkowa - ul. Św. Ducha - ul. Wodna - Most Niski - ul. Studzienna - ul. Warszawska.

Na skrzyżowaniu ul. Warszawskiej z ul. Orlą zmieniona zostanie organizacja ruchu. Pierwszeństwo otrzymają pojazdy wyjeżdżające z Mostu Niskiego w kierunku Węzła Południe i dróg S7/S22. Ma to usprawnić przepływ samochodów w kierunku południowej części miasta. Tu warto pamiętać, że kierowcy będą mogli korzystać także z alternatywnych przejazdów przez Stare Miasto, wjeżdżając ulicami Stoczniową oraz Wigilijną, Mostową i Garbary. W celu zminimalizowania kolizji z potokiem ruchu objazdowego wyjazd z ul. Mostowej do ul. Wodnej umożliwiony zostanie tylko w prawo, a ruch na ul. Wodnej do ul. Rybackiej będzie jednokierunkowy. Kierowcy jadący w kierunku drogi ekspresowej S7 powinni również pamiętać o alternatywnych trasach przez Most Unii Europejskiej oraz Węzeł Wschód.

Zmiany w komunikacji miejskiej

Remont Mostu Wyszyńskiego oznacza również konieczność wprowadzenia zmian w komunikacji autobusowej. Ze względu na tonażowe ograniczenia autobusy nie będą mogły korzystać ani z przeprawy tymczasowej, ani z Mostu Niskiego.

Fot. Ewelina Gulińska

Szczególnej uwagi wymaga organizacja kursowania autobusów na liniach 12 i 14, które łączą osiedla Zawadę i Nad Jarem z centrum miasta oraz Zawodziem. Linie te zapewniają mieszkańcom dojazd m.in. do szkół i miejsc pracy po drugiej stronie rzeki, dlatego ich możliwie sprawne funkcjonowanie w czasie remontu jest jednym z priorytetów. Linie 12 i 14 będą funkcjonowały w systemie przesiadkowym. Przystanki zostaną zlokalizowane po obu stronach rzeki: po stronie Starego Miasta przy ul. Wodnej oraz po drugiej stronie przy ul. Giełdowej. Przesiadka będzie odbywała się w rejonie Mostu Wysokiego, a odległość między przystankami wyniesie około 150 metrów. Kierowcy autobusów będą kontynuowali kurs dopiero po przejściu tego odcinka przez wszystkich pasażerów. Na liniach tych mają kursować mniejsze autobusy.

Dodatkowa linia Z

Aby ograniczyć negatywne skutki remontu, uruchomiona zostanie dodatkowa linia Z. Jej zadaniem będzie zapewnienie bezpośredniego połączenia Nad Jarem i Zawady z Zawodziem przez Trasę Unii Europejskiej. Linia ma również ułatwić dojazd do zakładów pracy zlokalizowanych przy ulicach Warszawskiej i Żuławskiej.

Remontu nie można już odwlekać

Most Kardynała Wyszyńskiego stanowi główne połączenie miasta z Węzłem Południe oraz trasami prowadzącymi do drogi ekspresowej S7 i drogi krajowej nr 22. Każdego dnia korzystają z niego tysiące kierowców, dlatego utrzymanie jego pełnej sprawności i bezpieczeństwa ma kluczowe znaczenie dla mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców oraz całego systemu transportowego miasta. Od kilku lat ekspertyzy techniczne wskazywały na konieczność przeprowadzenia gruntownego remontu obiektu. Most był dopuszczony do użytkowania warunkowo, a ze względów bezpieczeństwa obowiązywało ograniczenie dla pojazdów o masie przekraczającej 30 ton. Realizacja inwestycji pozwoli nie tylko wyeliminować istniejące ograniczenia, ale przede wszystkim przywrócić pełną funkcjonalność przeprawy na wiele kolejnych lat. Po zakończeniu prac most będzie bezpieczny, nowoczesny i technicznie zdatny do użytku przez kolejne lata. Czasowe utrudnienia są nieuniknione, ale zostały uwzględnione już na etapie przygotowywania organizacji ruchu. Priorytetem władz Elbląga jest nie tylko zrealizowanie inwestycji, ale również takie zorganizowanie ruchu i komunikacji, aby jej wpływ na codzienne życie mieszkańców był możliwie najmniejszy. Kierowcy i pasażerowie powinni zwracać uwagę na oznakowanie oraz uwzględnić w swoich planach dodatkowy czas przejazdu w pierwszych dniach obowiązywania zmian. O szczegółach organizacji ruchu, zmianach w komunikacji miejskiej oraz terminie rozpoczęcia prac mieszkańcy będą informowani na bieżąco przed wprowadzeniem nowej organizacji ruchu.

EWELINA GULIŃSKA

eprasa.pl d529e31051

PLUSZOWA MASKOTKA WYWOŁAŁA ALARM W JEDNOSTCE

PROKURATURA OKRĘGOWA W OLSZTYNIE PRZEDSTAWIŁA 31-LETNIEMU MĘŻCZYŹNIE I JEGO OJCU ZARZUTY STWORZENIA SYTUACJI MAJĄCEJ WYWOŁAĆ PRZEKONANIE O ISTNIENIU ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA. SYN WŁOŻYŁ DO SZAFKI W BUDYNKU JEDNOSTKI WOJSKOWEJ PLUSZAKA, A KLUCZYK WYRZUCIŁ DO KRATKI ŚCIEKOWEJ. SPOWODOWAŁO TO EWAKUACJĘ WSZYSTKICH ŻOŁNIERZY.

Fałszywy alarm w jednostce wojskowej przy ul. Łęczyckiej w Elblągu miał miejsce w poniedziałek. Po godzinie 15 zdecydowano o ewakuacji całego personelu, bo, jak podawano, znaleziono podejrzany pakunek. Jeszcze tego samego dnia wieczorem Żandarmeria Wojskowa zatrzymała w tej sprawie dwie osoby.

Rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski poinformował, że w wyniku przeprowadzonych czynności obu mężczyznom przedstawiono zarzuty wywołania fałszywego alarmu w jednostce w Elblągu.

– Zarzut jest taki, że 31 sierpnia na terenie jednostki wojskowej w Elblągu, w biurze przepustek stworzyli sytuację, która miała wywołać przekonanie o istnieniu zagrożenia życia lub zdrowia, czyli generalnie zagrożenia terrorystycznego. Zagrożenie to polegało na umieszczeniu kostki w skrzynce depozytowej, a następnie wyrzuceniu klucza od tej skrzynki, co spowodowało odpowiednią reakcję służb – przekazał prokurator Brodowski.

Kostkę do skrzynki w biurze przepustek włożył 31-letni Radosław H., który następnie wyrzucił kluczyk od niej do kratki ściekowej i wyszedł. Ponieważ nie było wiadomo, co tam umieścił, ewakuowano jednostkę i z zachowaniem wszelkich środków bezpieczeństwa wyciągnięto zamknięty w skrzynce przedmiot. Okazała się nim pluszowa maskotka w kształcie kostki, którą H. miał zabrać z samochodu ojca.

Po zdarzeniu pod jednostkę podjechał ojciec Radosława H., Marek H., i zabrał syna do domu. Wyjaśnił, że szukał syna po całym mieście.

– Radosław H. przyznał się do winy i złożył wyjaśnienia. Jego ojciec, Marek H., nie przyznał się. Stwierdził, że nie miał świadomości, co syn uczynił. Przyjechał po niego, zabrał go samochodem spod tej jednostki, ale nie wiedział, co tam wcześniej się działo – powiedział prokurator Brodowski.

Dodał, że wyjaśnienia mężczyzn są weryfikowane. Wobec obu zastosowano wolnościowe środki zapobiegawcze: dozór policji i zakaz opuszczania kraju.

Marek H. nie był dotąd karany. Sprawca zamieszania, Radosław H., ma na koncie m.in. groźby karalne, kradzież i kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości.

W ocenie prokuratury działania podjęte przez wojsko były prawidłowe.

– Procedury mają zapewnić bezpieczeństwo, które jest najważniejsze. Nie było wiadomo, czym się może ta sytuacja skończyć – oznajmił Brodowski. **PAP**

REKLAMA

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Patronat honorowy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefana Krajewskiego
Patronat honorowy Wojewoda Pomorski Beata Rutkiewicz
Patronat honorowy: Mieczysław Struk Marszałek Województwa Pomorskiego
Patronat honorowy: NIKiDW Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi
Patronat honorowy: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

10326SEE1-A-G

eprasa.pl d529e31051

NIEZWYKŁE WYDARZENIA WE FROMBORKU

OBSERWACJE PERSEIDÓW I SŁOŃCA, POSZUKIWANIE PLANET PODOBNYCH DO ZIEMI, WARSZTATY OSTEOLOGICZNE, CHEMICZNE, FIZYCZNE I ARTYSTYCZNE, ASTROFOTOGRAFIA, A DO TEGO WIELKIE WYDARZENIA MUZYCZNE W MURACH FROMBORSKIEJ KATEDRY. PRZEZ BLISKO DWA TYGODNIE FROMBORK STAŁ SIĘ MIEJSCEM WYJĄTKOWEGO SPOTKANIA NAUKI ZE SZTUKĄ.

Tegoroczny program „Pod niebem Kopernika – Interdyscyplinarne Dni Nauki i Sztuki" pokazał, że dziedzictwo Mikołaja Kopernika może być punktem wyjścia do opowiadania zarówno o przeszłości, jak i o przyszłości.

Wszystko zaczęło się od spojrzenia w niebo

Pierwszym akcentem wydarzeń była Noc Perseidów, która odbyła się 12 sierpnia na Wzgórzu Katedralnym. Obserwacja jednego z najbardziej widowiskowych rojów meteorów była naturalnym początkiem projektu odbywającego się w mieście nierozerwalnie związanym z Mikołajem Kopernikiem.

Kilka dni później uczestnicy mogli przenieść się od obserwacji nocnego nieba do jednego z najważniejszych pytań współczesnej astronomii: czy gdzieś poza Układem Słonecznym istnieje druga Ziemia?

19 sierpnia prof. dr hab. Andrzej Niedzielski wygłosił wykład „Kopernik, planety i co dalej?". Naukowiec opowiadał o odkrywaniu planet pozasłonecznych i kierunkach, w których rozwijają się współczesne badania. Jednym z ich najważniejszych celów pozostaje znalezienie świata, który pod względem warunków mógłby przypominać naszą planetę.

Jak podkreśla Robert Szaj, dyrektor Fundacji Nicolaus Copernicus w Truszczynach, właśnie takie zestawienie przeszłości z przyszłością było jednym z założeń całego przedsięwzięcia.

– Chcieliśmy pokazać, że Frombork i dziedzictwo Kopernika nie muszą być jedynie opowieścią o historii. To także doskonały punkt wyjścia do rozmowy o tym, dokąd zmierza współczesna nauka, czego dziś szukamy w kosmosie i jakie pytania nadal pozostają bez odpowiedzi – mówi Robert Szaj.

Co kości mówią o dawnych mieszkańcach Fromborka?

Interdyscyplinarność wydarzenia nie ograniczała się jednak do astronomii. Jedną z propozycji były warsztaty osteologiczne „Historie życia mieszkańców nowożytnego Fromborka".

Zajęcia nawiązywały do badań prowadzonych we Fromborku, m.in. wobrębie zespołu katedralnego oraz w rejonie kościoła św. Mikołaja. Ich uczestnicy mogli zobaczyć, jak naukowcy na podstawie szczątków kostnych próbują odtworzyć historie ludzi żyjących przed wiekami – poznawać ich stan zdrowia, warunki życia czy ślady pozostawione przez choroby i codzienną pracę.

Warsztaty odbywały się przez trzy dni, od 21 do 23 sierpnia, w Wozowni Sztuk.

– To także nauka o człowieku. Dzięki prowadzonym badaniom możemy coraz więcej powiedzieć o mieszkańcach dawnego Fromborka i o tym, jak wyglądało ich życie na przestrzeni dziejów – wskazuje Robert Szaj.

Mobilne laboratoria i obserwatorium słoneczne

Nauka podczas wydarzenia miała przede wszystkim charakter praktyczny. Na Wzgórzu Katedralnym pojawiły się specjalne mobilne laboratoria, w których przygotowano zajęcia z chemii i fizyki.

Szczególną atrakcją było obserwatorium słoneczne przygotowane przez Fundację Nicolaus Copernicus. Uczestnicy mogli bezpiecznie przyglądać się Słońcu i zobaczyć zjawiska, których nie sposób dostrzec gołym okiem.

Nie zabrakło również zajęć poświęconych fotografowaniu nieba. Warsztaty fotograficzne i astrofotograficzne pozwalały połączyć wiedzę o astronomii z umiejętnością utrwalania tego, co można zobaczyć nad Fromborkiem po zachodzie Słońca.

– Zależało nam na tym, aby nauki nie zamykać w sali wykładowej. Można jej dotknąć, można przeprowadzić eksperyment, spojrzeć przez instrument astronomiczny, zrobić zdjęcie nocnego nieba. Wtedy nauka zaczyna naprawdę angażować – podkreśla dyrektor Fundacji Nicolaus Copernicus.

Sztuka w cieniu fromborskiej katedry

Drugim filarem przedsięwzięcia była sztuka. Na dziedzińcu katedralnym odbywały się warsztaty „Malarstwo w cieniu katedry", a w programie znalazły się także wystawy oraz zajęcia związane z typografią i fotografią.

Jednym z wydarzeń łączących oba światy było spotkanie „Gdy niebo staje się sztuką", przygotowane przez Magdalenę Pilską-Piotrowską i Roberta Szaja.

Była to podróż przez sposób, w jaki niebo, gwiazdy i zjawiska astronomiczne inspirowały twórców na przestrzeni stuleci – od sztuki dawnej i renesansowej, poprzez malarstwo i rzeźbę, aż po grafikę, multimedia i współczesną muzykę.

– Od tysięcy lat człowiek spogląda w niebo i próbuje je zrozumieć. Naukowiec szuka odpowiedzi poprzez obserwacje i badania, artysta poprzez obraz, rzeźbę czy muzykę. Punkt wyjścia jest jednak ten sam – fascynacja tym, co znajduje się nad nami – mówi Robert Szaj.

Fot. Robert Szaj

„Missa pro pace" zabrzmiała w katedrze

Jednym z najważniejszych artystycznych punktów programu był koncert symfoniczny „Missa pro pace" Wojciecha Kilara, który 21 sierpnia zabrzmiał w Bazylice Archikatedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Fromborku. Orkiestrę poprowadził prof. Piotr Sułkowski.

Monumentalne dzieło Kilara w przestrzeni fromborskiej katedry było jednym z tych momentów, w których główna idea całego przedsięwzięcia stawała się szczególnie czytelna – historia miejsca, architektura, muzyka i współczesny odbiorca spotkały się w jednej przestrzeni.

Dawna Warmia zabrzmiała na nowo

Dzień później bazylika ponownie wypełniła się muzyką. Tym razem za sprawą koncertu „MusicaVarmiensis – Muzyka dawnej Warmii na nowo".

Wystąpiła Cappella VarmiensisRestituta oraz soliści: Aleksandra Żakiewicz, Ingrida Gápová, Bartosz Gorzkowski i Piotr Pieron.

Projekt odwoływał się bezpośrednio do muzycznego dziedzictwa regionu. Był kolejnym przykładem tego, jak podczas fromborskich wydarzeń historia nie była przedstawiana jako zamknięty rozdział, ale stawała się materiałem do ponownego odkrywania i współczesnej interpretacji.

Nauka inspirowała sztukę, sztuka prowadziła do nauki

Program uzupełniały kolejne wydarzenia artystyczne i edukacyjne. Były m.in. wystawy „Voxvisionum. Głos mistycznych objawień", „Kolor vs. czerń i biel", „Sztuka i pamięć", międzynarodowy projekt typograficzny Shakespeare-Press ,26, a także warsztaty „Makieta dla pokoju".

W efekcie przez kilkanaście sierpniowych dni na stosunkowo niewielkiej przestrzeni Fromborka spotkali się astronomowie, naukowcy, artyści, muzycy, archeolodzy, fotograficy oraz mieszkańcy i turyści.

– Udało nam się połączyć naukę i sztukę w jeden projekt. Pokazać sztukę inspirowaną nauką, ale również naukę, która może inspirować artystów. Frombork jest do tego miejscem wyjątkowym, bo tutaj historia nauki, kultura i dziedzictwo spotykają się niemal na każdym kroku – podsumowuje Robert Szaj.

Wspólny projekt wielu instytucji

„Pod niebem Kopernika – Interdyscyplinarne Dni Nauki i Sztuki" były efektem współpracy kilku instytucji. Wśród organizatorów znaleźli się Fundacja Dziedzictwa Mikołaja Kopernika, Fundacja Nicolaus Copernicus, Muzeum Mikołaja Kopernika, Muzeum Pomnika Historii „Frombork – zespół katedralny", Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum" oraz rzymskokatolicka parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Fromborku.

Część przedsięwzięć realizowana była w ramach projektu „W cieniu Księżyca", dofinansowanego w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela" Ministerstwa Edukacji Narodowej. Kolejne działania związane były z projektem Fundacji Nicolaus Copernicus „Spójrz w górę – Niebo Kopernika" dofinansowanego w ramach programu Edukacja Kulturalna 2026 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wyniki prac archeologicznych i antropologicznych pochodziły z projektu „Copernicus 2043" z programu Nauka dla Społeczeństwa Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Tegoroczna odsłona pokazała przede wszystkim, że kopernikańskie dziedzictwo Fromborka nie musi oznaczać wyłącznie spoglądania w przeszłość. Może być inspiracją do zadawania pytań o przyszłość – o Wszechświat, człowieka i jego miejsce w świecie – a jednocześnie impulsem do tworzenia muzyki, obrazów, fotografii i innych form sztuki.

Bo pod niebem Kopernika nauka i sztuka wciąż mają sobie wiele do powiedzenia.

SYLWESTER KASPROWICZ

eprasa.pl d529e31051

WYSOCZYZNA ELBLĄSKA OD A DO Z

Wysoczyzna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyznę Elbląską od A do Z", który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej.

O JAK OSTROGÓRA (ZAGUBIONA POCZTÓWKA)

Aleja strzyżonych w kule lip w folwarku

Fot. Zbigniew Zagrodzki

Lata osiemdziesiąte ubiegłego wieku. W późnojesienny, pogrążony w mroku jeszcze poranek serpentyną opadającej wśród lasów drogi zjeżdża do wsi Kadyny, nieopodal ruin klasztoru, zaprzężony w dwa konie, kryty brezentem wóz; na koźle siedzi, w masztalerskiej liberii i niesfornej furażerce na głowie, wesoły, dziarski woźnica. Obok niego kołysze się zawieszona na kłonicy lampa naftowa, skąpo oświetlająca wyboistą drogę. Pasażerami skromnego powozu jest kilkoro dzieci z dalekiego, zagubionego wysoko wśród lasów folwarku w Ostrogórze; niewielka osada jest przysiółkiem oddalonych o ponad trzy kilometry na północ od Kadyn, do których mali uczniowie właśnie zmierzają na lekcje w tutejszej szkole podstawowej.

Obrazek już wtedy niezwyczajny, jakby z dawnej pocztówki, dziś rozwiał się na zawsze w przeszłości...

Pierwszy etap niezmienionej do dziś drogi z Ostrogóry (zwanej potocznie Ostrobrzegiem) do Kadyn wyznacza biegnąca przez folwark historyczna aleja okazałych, czasem już i sędziwych, rozmaitych drzew: lip, jaworów, buków, dębów, klonów, grabów, jesionów, czereśni, brzóz, jarzębów i sosen, malowniczo komponujących się w perspektywie drogi. Kilka najokazalszych dębów i buków ustanowiono pomnikami przyrody; najgrubsze z drzew – rosnący przy bramie wjazdowej do gospodarstwa dąb szypułkowy – ma pień o obwodzie prawie pięciu metrów. Szeroki, nierzadko błotnisty trakt rozdziela ponadpięćdziesięciohektarowy obszar pofalowanych łąk i pastwisk, z których roztacza się, ponad morzami lasów, zachwycająca panorama na Zalew Wiślany, Mierzeję Wiślaną i wody Zatoki Gdańskiej.

Po wschodniej stronie drogi usadowiły się dawne zabudowania folwarczne z przełomu XIX i XX wieku, gruntownie wyremontowane w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia: dwa domy mieszkalne – okazalszy budynek przypomina niewielki dworek – oraz zabudowania gospodarcze: dwie stajnie, obora, garaże i magazyny. Architektura budynków łączy rustykalną prostotę z historyczną tradycją kadyńskiego budownictwa: dachy generalnie dwuspadowe, kryte czerwoną dachówką holenderką; w budynki stylowo wkomponowane wystawki i przybudówki. Fronton stojącej tuż koło dworku, reprezentatywnej więc zapewne, mniejszej stajni z siodlarnią stanowi piękny i funkcjonalny podcień. Na wychodzącym ze szczytu dachu czterościennym wywietrzniku kominowym umieszczono zegar, co uprawomocnia nas do nazywania budynku „stajnią zegarową".

Wszelkie detale architektoniczne: okalające posiadłość drewniane ogrodzenia, odgradzający posesję od drogi elegancki mur z latarniami osadzonymi po obu stronach kunsztownych furt i bram, latarenki zawieszone na ścianach budynków, okucia i inne ozdoby cechuje prawdziwy artyzm, wyrafinowanie i poczucie dobrego smaku.

Cała przestrzeń jest harmonijnie skomponowana i schludnie utrzymywana. Do budynków wiodą wysypane grysem alejki, ujęte w żywopłoty różnej wysokości; przeważają krzaczaste, gęste żywopłoty bukowe. Szczególnie przyciągają uwagę eleganckie szpalery niskich lip, strzyżonych w regularne kule.

Obecny, tak pomyślny obraz folwark Ostrogóra zawdzięcza norweskiemu inwestorowi, który osiadł tutaj w 1991 r. pod szyldem firmy zajmującej się hodowlą koni i bydła – C. Olsen Farms (czego można się dowiedzieć z napisu na chorągiewce wiatrowej, umieszczonej na dachu stajni zegarowej), firmy jeszcze do niedawna kontynuującej tutaj swoją chwalebną działalnością nieprzerwane wręcz, kilkusetletnie rolnicze tradycje niemieckie i powojenne polskie. Dostępne źródła niewiele poświęcają uwagi dawnej historii Ostrogóry (niem. Scharffenberg), wiążąc ją od czasów rycerza Jana Bażyńskiego, tj. od pierwszej połowy XV wieku, nierozerwalnie z historią Kadyn, i to niemal wyłącznie w kwestiach własnościowych; przynajmniej więc wiemy

Aleja w Ostrogórze

Fot. Zbigniew Zagrodzki

Dworek w Ostrogórze

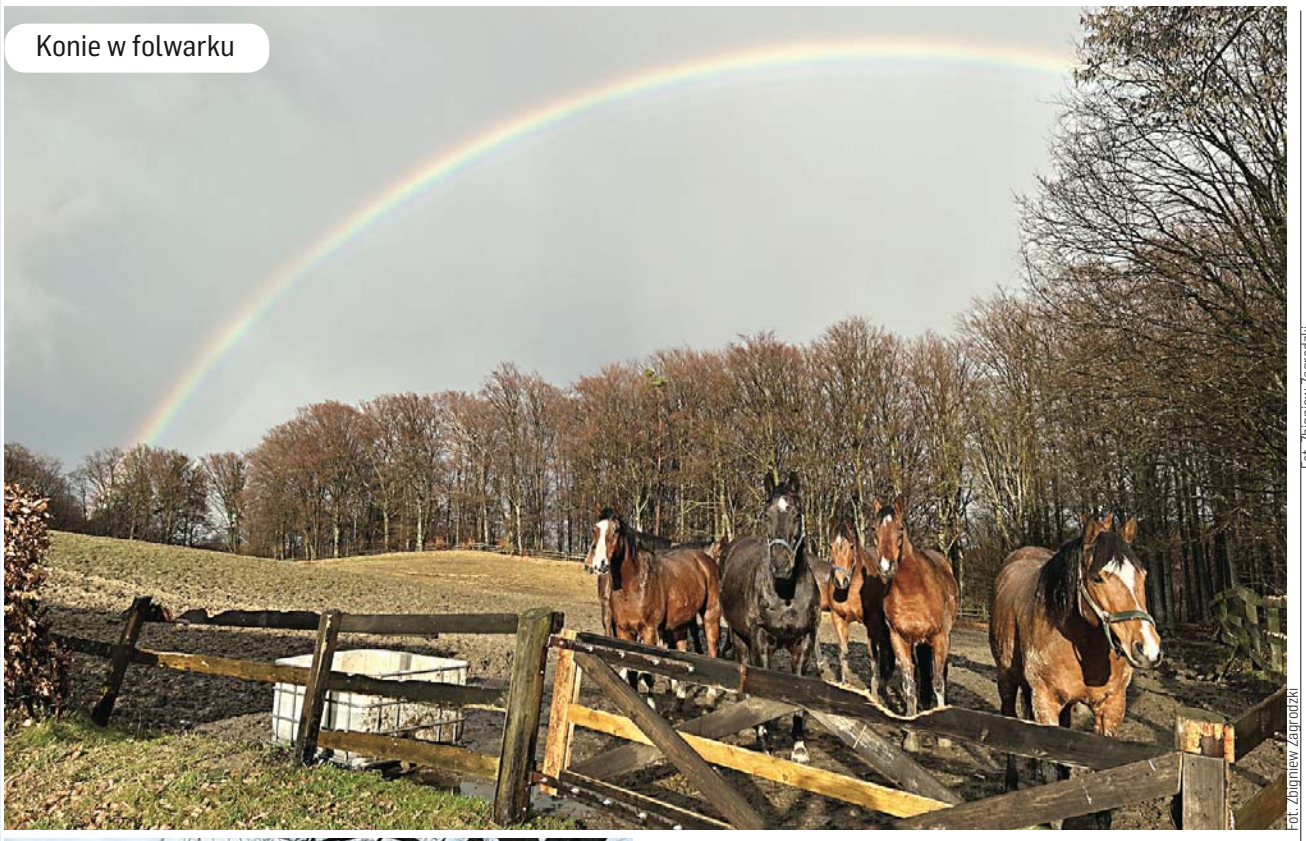
Fot. Zbigniew Zagrodzki

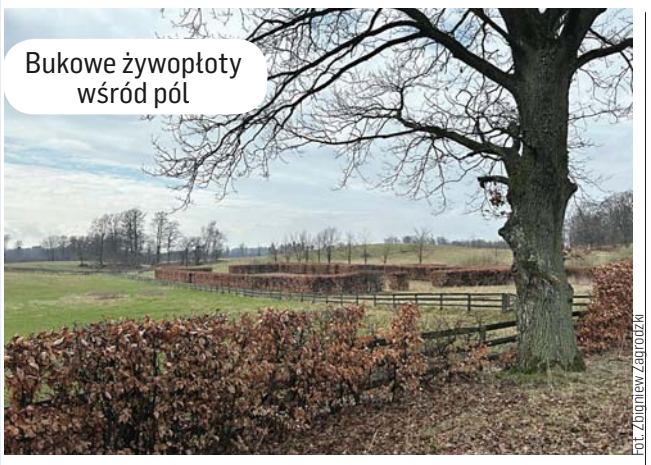
Kamień Złotego Wina

Fot. Zbigniew Zagrodzki

eprasa.pl d529e31051

Konie w folwarku
Fot. Zbigniew Zagrodzki

Większy staw
Fot. Zbigniew Zagrodzki

Bukowe żywopłoty wśród pól
Fot. Zbigniew Zagrodzki

na pewno, że właścicielem Ostrogóry był też w swoim czasie cesarz Wilhelm II, a przed nim m.in. zacna rodzina Birknerów (przez większość XIX wieku).

Od 1951 r. do początków lat dziewięćdziesiątych minionego stulecia ostrogórski folwark, o areale niewiele zmienionym od wieków (około ośmiu włók reńskich, które otrzymał od Krzyżaków wspomniany Jan Bażyński), był częścią wielce zasłużonej Państwowej Stadniny Koni „Kadyny", która hodowała doskonałe konie i nie zapominała o najmłodszych mieszkańcach swych oddalonych gospodarstw.

Współczesny, norweski właściciel uwielbiał konie szlachetnej krwi i swoją wyniesioną sto czterdzieści metrów nad poziom morza, czarowną enklawę, skąd można dojrzeć Bałtyk, a której strome zbocza giną w mrocznych głębiach leśnych wąwozów, gdzie późnym latem zakwitają bujnymi kiściami pięknych, błękitnofioletowych kwiatów wyniosłe i rzadkie tojady dzióbate. Jego towarzyszka życia, dumna amazonka z kraju wikingów, podzielała te zachwyty, niejednokrotnie gnając na rączych rumakach z wichrem w zawody po swoich włościach i okolicznych lasach w asyście trzech rosłych, śnieżystych owczarków podhalańskich.

Wyjątkowe niewątpliwie są walory przyrodnicze tej oddalonej od świata okolicy. Folwark, leżący w sercu Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej, przylega niemal całą długością swej wschodniej granicy do leśnego rezerwatu przyrody „Buki Wysoczyzny Elbląskiej", chroniącego na dziewięćdziesięciu czterech hektarach ponadstuletnią, dorodną buczynę pomorską i jej siedliska. Napotkamy tu interesujące gatunki roślin, jak chociażby okrągłolistnego lepiężnika białego – pospolitą bylinę naszych gór, o wiele rzadszą na północy Polski, której największe stanowiska w tej części kraju występują na Wysoczyźnie Elbląskiej, gdzie rozległymi, zwartymi kobiercami pokrywa już od wczesnej wiosny tu i ówdzie skarpy wąwozów. W cienistych starodrzewach liściastych rosną rzadkie storczyki – skryte w swej naturze kruszczyki sine, a w głębokich jarach, nad bystrymi potokami, gromadzą się w niewielkich skupiskach przywołane już tojady dzióbate.

Na obrzeżach rezerwatu, w odległości około dwustu metrów od ogrodzenia folwarku, spoczywa w leśnym wąwozie olbrzymi, omszały głaz – pomnik przyrody, największy eratyk Wysoczyzny, zwany Kamieniem Złotego Wina, polodowcowy granit o obwodzie 15,20 m i 2,20 m wysokości.

W granicach folwarku rozlewają się dwa stawy, oddalone około sto metrów od siebie: jeden, większy i uporządkowany, z otwartym lustrem wody, na północnym krańcu zabudowań, drugi, niewielki, zabagniony i zarośnięty szuwarami i łozą, wypełnia płytką nieckę na pastwisku za drogą. Z racji wzajemnego położenia wiosną i latem odbywają się w nich osobliwe koncerty żab zielonych, ropuch, kumaków i rzekotek, których występów autor nieraz miał szczęście wysłuchiwać, a których dramaturgię tak wiernie obrazuje Adam Mickiewicz w Panu Tadeuszu (ks. 8 „Zajazd"):

Wobu stawach piały żab niezliczone hordy,
Oba chory zgodzone w dwa wielkie akordy.
Ten fortissimo zabrzmiał, tamten nuci z cicha,
Ten zdaje się wyrzekać, tamten tylko wzdycha;
Tak dwa stawy gadały do siebie przez pola,
Jak grające na przemian dwie arfy Eola.

Pomnikowe dęby w folwarku
Fot. Zbigniew Zagrodzki

Stajnia z zegarem
Fot. Zbigniew Zagrodzki

Gawędzą tak tutaj od dawien dawna...

Po południu kryty powóz przybył ponownie pod szkołę, by w szybko zapadającym zmierzchu malowniczymi zakolami bezpowrotnej już drogi, wspinającej się wytrwale nad głębokimi jarami pośród późnojesiennych puszczańskich starodrzewów – „nieszumiących już dzisiaj nikomu!"[1] – przywrócić kadyńskich uczniów ich wysoko położonym domom, zbitym w niewielką gromadkę w ustronnej i przytulnej, pofałdowanej enklawie łąk, otoczonej tajemniczymi lasami, porastającymi strome skarpy przepastnych, błotnistych wąwozów, skąd biorą początek nieustannie meandrujące strumienie...

ZBIGNIEW ZAGRODZKI, PARK KRAJOBRAZOWY WYSOCZYZNY ELBLĄSKIEJ

A w następnym numerze cyklu (11 września) ciekawostki o pierwiosnku.

[1] Parafraza jednej ze zwrotek wiersza T. Hollendra „Moje polesie":
Sosnopienne,
dęborodne strony,
nieszumiące już dzisiaj nikomu!
Bystronogi, prężny, opalony,
pod gwiazdami powracam do domu.

Wysoczyzna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyznę Elbląską od A do Z", który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej.

eprasa.pl d529e31051

ZDARZYŁO SIĘ WE WRZEŚNIU... ROK 1945

BYŁ POCZĄTEK WRZEŚNIA 1945 R. DLA EUROPY – CZWARTY MIESIĄC OD ZAKOŃCZENIA DZIAŁAŃ ZBROJNYCH I UPADKU III RZESZY. DLA POLSKI – SZÓSTY ROK OD ROZPĘTANIA OKRUTNEJ WOJNY, WPRAWDZIE JUŻ BEZ NIEMIECKIEGO LUDOBÓJSTWA, ALE I BEZ POLITYCZNEJ SUWERENNOŚCI PAŃSTWA. CZAS LIZANIA WOJENNYCH RAN, „WĘDRÓWKI LUDÓW", CZAS UKŁADANIA ŻYCIA NA RUMOWISKACH I CMENTARZACH. DLA ŚWIATA – TEN MOMENT, GDY NA DALEKIM WSCHODZIE PRZESTAŁY SPADAĆ BOMBY...

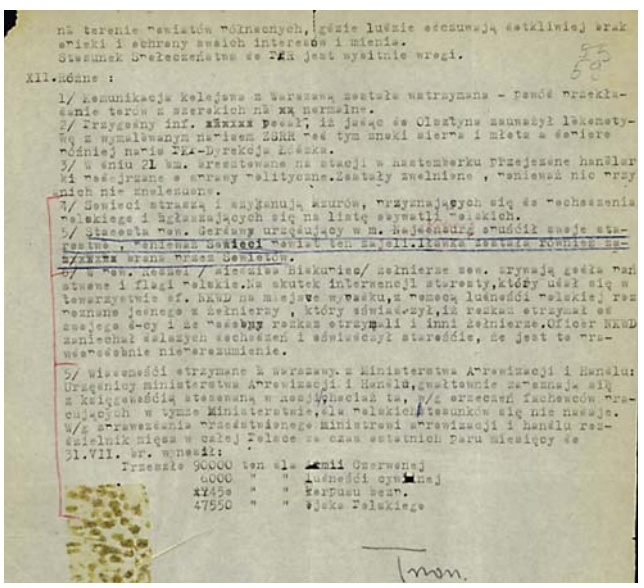
2 września 1945 r. na pokładzie amerykańskiego pancernika USS „Missouri" zebrali się niezwykli goście. Całe grono przedstawicieli państw, skupionych w polityczno-militarnej koalicji: USA, ZSRS, Chin, Wielkiej Brytanii, Francji, Kanady, Australii, Nowej Zelandii i Holandii. Najważniejszy wśród nich był gen. Douglas MacArthur – dowódca sił alianckich na południowo-zachodnim teatrze działań wojennych na Pacyfiku. Obok nich, w świetle fleszy aparatów dźwiganych przez fotoreporterów, ustawiła się grupka japońskich oficerów i polityków. Oni pierwsi zaczęli składanie podpisów pod aktem bezwarunkowej kapitulacji Japonii.

„Dziś rano dobiegła końca druga wojna światowa"

O tym odległym wydarzeniu mieszkańców Olsztyna dopiero po kilku dniach informowały „Wiadomości Mazurskie". Dwustronicowy numer 15 z 4-5 września ukazał się jeszcze na szarym papierze o grubej gramaturze. Powojenna bieda kazała cieszyć się z wychodzącej gazety, pomimo takich niedostatków.... Na pierwszej stronie, w lewym dolnym rogu olsztyńskiego dziennika możemy znaleźć notatkę powołującą się na depeszę „Polpressu": „dziś rano dobiegła końca druga wojna światowa. 6 –ta rocznica rozpasania nawałnicy nienawiści nad całym światem. 2.9.45 r. o godzinie 2.30 wg czasu brytyjskiego a o godz. 10.20 wg czasu japońskiego nastąpiło oficjalne podpisanie aktu kapitulacji (...). Pierwsi podpisali ten akt japoński minister spraw zagr[anicznych] Szigimitsu [właśc..: Schigemitsu], min. Smerdzu, gen. MacArtur [sic], gen. Le Clair [Leclerc – przedstawiciel Francji], Derwianko [właśc.: gen. Kuźma Dieriewianko –przedstawiciel Związku Sowieckiego] i inni". Generał MacArthur miał podobno wygłosić przemówienie, które zakończył słowami: „Módlmy się, aby był światu nareszcie przywrócony pokój i aby Bóg go utrzymał". Te słowa można odczytywać na różne sposoby, w tym – jako wyraz nadziei, że obecni na pokładzie USS „Missouri" sojusznicy będą potrafili przezwyciężyć pęczniejące między nimi od dawna napięcia i nie rzucą się do swych gardeł z całym, dostępnym potencjałem militarnym...

„Doniosłość naszych zdobyczy"

Ciekawe, że polska prasa raczej niezbyt obficie informowała o wojnie zakończonej na Dalekim Wschodzie. Więcej uwagi poświęcano wydarzeniom krajowym, w tym szóstej rocznicy wybuchu wojny - świętowanej w wielu zakątkach kraju. „Żołnierz polski trzyma straż!" – krzyczały na pierwszej stronie „Wiadomości Mazurskie" z 30-31 sierpnia 1945 r., podkreślając niezłomność Polaków w czasie okupacji i – spośród wszystkich naszych aliantów wymieniając z nazwy tylko „Związek Radziecki". Notatka kończyła się stwierdzeniem: „Rezultatem tych walk, tej ciągłej bitwy o nową wolną, niepodległą i demokratyczną Polskę jest nasze zwycięstwo i jego owoce. Sprawiedliwości dziejowej stało się zadość. Runęła w bezdenna przepaść zuchwała hydra krzyżacka - odwieczny wróg naszego Narodu. Nad Odrą i Nissą, nad Bałtykiem i na Ziemi Mazurskiej stanął mocną stopą Żołnierz Polski". Natomiast 1 września odbywały się akademie w wielu miastach regionu. Podczas uroczystości w Teatrze Miejskim w Olsztynie wygłoszono referaty. Marian Poloński wygłosił referat pt. „Przyczyny klęski wrześniowej": „między innymi podkreślił istotę słabości rządów sanacyjnych, uwypuklając doniosłość naszych zdobyczy gospodarczych i politycznych w ostatnim okresie". Powyższy cytat również został zaczerpnięty z prasy. Dzięki niemu możemy domyślać się całej propagandowej „głębi" tego wystąpienia... W tym samym dniu wręczono również odznaczenia przyznane przez Bolesława Bieruta, a następnie odbyły się występy artystyczne.

Ostatnia strona raportu z Olsztyna podpisana przez „Trzona"

Franciszek Trojanowski „Trzon"

„Uroczysta akademia ku czci smutnej rocznicy"

Uroczystości inicjowano się także w innych ośrodkach, m.in. w Szczytnie. Jak czytamy w sprawozdaniu tamtejszego Powiatowego Oddziału Informacji i Propagandy „urządziliśmy uroczystą akademie ku czci smutnej rocznicy 1-go września 1939 r. Przy udziale chóru, wybranych (...) prelegentów. Ob. [Fryderyk] Leyk [członek władz wojewódzkich Stronnictwa Ludowego- WB], Starosta [Walter Późny], następnie deklamacja, >>Modlitwa<< Tuwima (...). Za zakończenie przybył wicewojewoda [Jerzy] Burski [wówczas jeszcze zastępca Pełnomocnika na Okręg Mazurski - WB]". Jak widzimy, w uroczystościach wzięli udział przedstawiciele władz powiatowych i okręgowych, przy czym akurat trzy wspomniane nazwiska należały do mazurskich działaczy, których komuniści usiłowali wykorzystać jako dowód, że miejscowa społeczność może się cieszyć z możliwości, jakie stwarzała „władza ludowa". Ich późniejsze losy będą bardziej skomplikowane...

Powróćmy jednak do Szczytna w pierwszych dniach września 1945 r. W tamtejsze upamiętnienie rocznicy wybuchu wojny włączyło się także „ludowe" Wojsko Polskie. Jak wynika z cytowanego sprawozdania, to właśnie wojsko wyświetliło film sowiecki pt. „Iwan Groźny", co zapewne miało podkreślać ideę wspólnego frontu przeciwko ekspansji niemieckiej. W ten sposób mieszano ważny aspekt upamiętnienia początku wojny z propagandowym, prosowieckim przekazem. Może organizatorzy liczyli, że Polacy zapomną o roli Kremla w rozpętaniu tej wojny wspólnie z Niemcami, o okupacji w latach 1939 -1941 i wciąż trwających represjach?

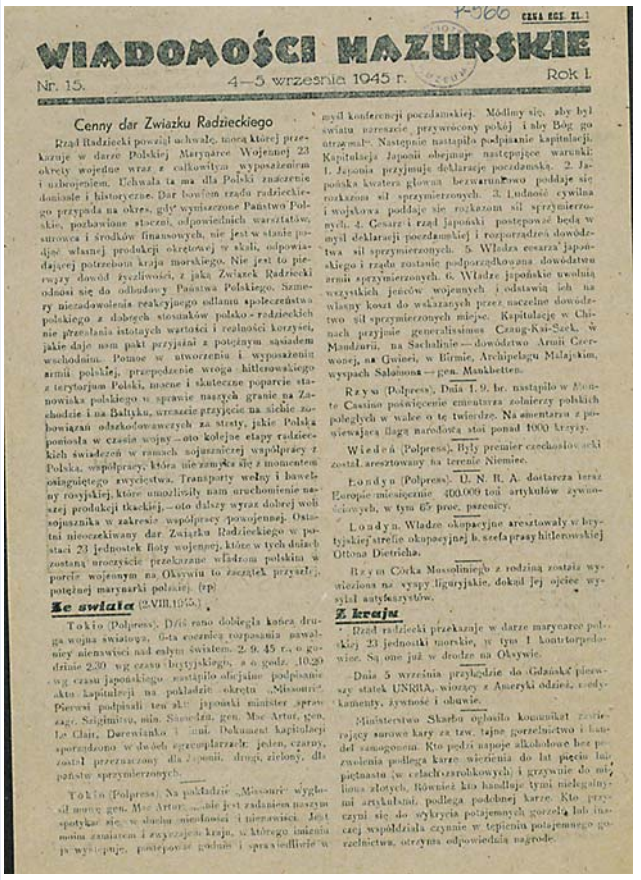
Powstanie WiN-u

Z wiadomych względów w żadnym z oficjalnych periodyków nie pojawiła się informacja o innym wydarzeniu z 2 września 1945 r. Tego dnia bowiem grupa byłych oficerów Armii Krajowej – rozwiązanej 19 stycznia 1945.r, wciąż jednak obecnej w postaci różnych organizacji konspiracyjnych działających w kraju – podjęła decyzję o utworzeniu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość". Podczas zebrania płk Jan Rzepecki „Prezes" – jeszcze niedawno dowódca poakowskiej, ogólnopolskiej struktury konspiracyjnej pod nazwą Delegatura Sił Zbrojnych postawił wobec innych uczestników fundamentalne pytanie o kontynuowanie działalności podziemnej. Pomimo wielu wątpliwości, uczestnicy uznali, że jest to wskazane, choć w formule odchodzącej od zbrojnej aktywności. Dlatego właśnie nazwie „WiN", towarzyszyło określenie –„ruch oporu bez wojny i dywersji". Dziś historycy rozmaicie oceniają taką zmianę w konspiracji niepodległościowej. Różnie też spogląda się na postać Jana Rzepeckiego. Nie zmienia to jednak faktu, że Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość" wciąż pozostawało największą organizacją konspiracyjną w sowietyzowanej Polsce.

Raporty „Trzona"

Od czerwca 1945 r. również w Olsztynie działały komórki okręgu „Rybitwa" Delegatury Sił Zbrojnych. Od września 1945 r. Okręg „Rybitwa" wszedł w skład Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość". Olsztyńskimi strukturami DSZ/WiN kierował płk Franciszek Trojanowski „Trzon". Sporządzał on comiesięczne raporty, opracowywane na podstawie informacji od współpracowników organizacji ulokowanych w różnych,

eprasa.pl d529e31051

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 15. 4—5 września 1945 r. Rok I.

Cenny dar Związku Radzieckiego

Rząd Radziecki powziął uchwałę, mocą której przekazuje w darze Polskiej Marynarce Wojennej 23 okręty wojenne wraz z całkowitym wyposażeniem i uzbrojeniem. Uchwała ta ma dla Polski znaczenie doniosłe i historyczne. Dar bowiem rządu radzieckiego przypada na okres, gdy wyniszczone Państwo Polskie, pozbawione stoczni, odpowiednich warsztatów, surowca i środków finansowych, nie jest w stanie podjąć własnej produkcji okrętowej w skali, odpowiadającej potrzebom kraju morskiego. Nie jest to pierwszy dowód życzliwości, z jaką Związek Radziecki odnosi się do odbudowy Państwa Polskiego. Szmery niezadowolenia reakcyjnego odłamu społeczeństwa polskiego z dobrych stosunków polsko - radzieckich nie przesłania istotnych wartości i realności korzyści, jakie dają nam pakt przyjaźni z potężnym sąsiadem wschodnim. Pomoc w utworzeniu i wyposażeniu armii polskiej, przeprowadzenie wroga hitlerowskiego z terytorjum Polski, mocne i skuteczne poparcie stanowiska polskiego w sprawie naszych granic na Zachodzie i na Bałtyku, wreszcie przyjęcie na siebie zobowiązań odszkodowawczych za straty, jakie Polska poniosła w czasie wojny — oto kolejne etapy radzieckich świadczeń w ramach sojuszniczej współpracy z Polską, współpracy, która nie zamyka się z momentem osiągnięcia zwycięstwa. Transporty węgla i bawełny rosyjskiej, które umożliwiły nam uruchomienie naszej produkcji tkackiej, — oto dalszy wyraz dobrej woli sojusznika w zakresie współpracy pokojennej. Ostatni nieoczekiwany dar Związku Radzieckiego w postaci 23 jednostek floty wojennej, które w tych dniach zostaną uroczyście przekazane władzom polskim w porcie wojennym na Oksywiu to zaczątek przyszłej, potężnej marynarki polskiej. (ep)

Ze świata (2.VIII.1945).

Tokio (Polpress). Dziś rano dobiegła końca druga wojna światowa. Gdy zegarmistrz zegarowy nowego nieszwieci nad całym światem, 2. 9. 45 r., o godzinie 2.30 wg czasu tokijskiego, a o godz. 10.30 wg czasu japońskiego, nastąpiło oficjalne podpisanie aktu kapitulacji na pokładzie okrętu „Missouri". Pierwsi podpisali ten akt japoński minister spraw zagr. Szigemitsu, min. Sawada, gen. Mac Artur, gen. Le Clair, Derewiańko i inni. Dokument kapitulacji sporządzono w dwóch egzemplarzach: jeden, czarny, został przeznaczony dla Japonii, drugi, zielony, dla państw sprzymierzonych.

Tokio (Polpress). Na pokładzie „Missouri" wygłosił mowę gen. Mac Artur, w której jest zadowolon mocnym spotykać się w słusznej sprawie i niezwyciężonej broni, w której mocnym zaufaniem i zwycięskim kraju, w którego imieniu ja występuję, postępowość godnie i sprawiedliwie w myśl konferencji poczdamskiej. Módlmy się, aby był światu nareszcie przywrócony pokój i aby Bóg go ostrzegał". Następnie nastąpiło podpisanie kapitulacji. Kapitulacja Japonii obejmuje następujące warunki: 1. Japonia przyjmuje deklarację poczdamską. 2. Japońska kwatera główna bezwarunkowo poddaje się rozkazom sił sprzymierzonych. 3. Ludność cywilna i wojskowa poddaje się rozkazom sił sprzymierzonych. 4. Cesarz i rząd japoński postępować będą w myśl deklaracji poczdamskiej i rozporządzeń dowództwa sił sprzymierzonych. 5. Władza cesarza japońskiego i rządu zostanie podporządkowana dowództwu armii sprzymierzonych. 6. Władze japońskie uwolnią wszystkich jeńców wojennych i odstawią ich na własny koszt do wskazanych przez naczelne dowództwo sił sprzymierzonych miejsc. Kapitulację w Chinach przyjmie generalissimus Czang-Kai-Szek, w Mandżurii, na Sachalinie — dowództwo Armii Czerwonej, na Gwinei, w Birmie, Archipelagu Malajskim, wyspach Salomona — gen. Mankbetten.

Rzym (Polpress). Dnia 1. 9. br. nastąpiło w Monte Cassino poświęcenie cmentarza żołnierzy polskich poległych w walce o tę twierdzę. Na cmentarzu z powiewającą flagą narodową stoi ponad 1000 krzyży.

Wiedeń (Polpress). Były premier czechosłowacki został aresztowany na terenie Niemiec.

Londyn (Polpress). U. N. R. A. dostarcza teraz Europie miesięcznie 400.000 ton artykułów żywnościowych, w tym 65 proc. pszenicy.

Londyn. Władze okupacyjne aresztowały w brytyjskiej strefie okupacyjnej b. szefa prasy hitlerowskiej Ottona Dietricha.

Rzym. Córka Mussoliniego z rodziną została wywieziona na wyspy liguryjskie, dokąd jej ojciec wysyłał antyfaszystów.

Z kraju

Rząd radziecki przekazuje w darze marynarce polskiej 23 jednostki morskie, w tym 1 kontrtorpedowiec. Są one już w drodze na Oksywie.

Dnia 5 września przybędzie do Gdańska pierwszy statek UNRRA, wiozący z Ameryki odzież, medykamenty, żywność i obuwie.

Ministerstwo Skarbu ogłosiło komunikat zobowiązujący surowe kary za tzw. tajne gorzelnictwo i handel samogonem. Kto podrabia napoje alkoholowe bez zezwolenia podlega karze więzienia do lat pięciu, pięciu tysięcy złotych. Również kto handluje tymi nielegalnymi artykułami, podlega podobnej karze. Kto przyczyni się do wykrycia potajemnych gorzelń lub innej współdziała czynnie w tępieniu potajemnego gorzelnictwa, otrzyma odpowiednią nagrodę.

Pierwsza strona „Wiadomości Mazurskich" z września 1945 r.

KTO ZNISZCZYŁ GRÓB BOHATERA?

Jeśli ktoś zrobił to celowo, serce się kraje. W Giżycku zniszczony został grób kpt. Józefa Kalecińskiego „Adila" – żołnierza walczącego w wojnie z bolszewikami, oficera AK, więźnia sowieckiego obozu i nauczyciela. Policja ustala, co się stało.

Grobu kpt. Józefa Kalecińskiego, ps. Adil, na cmentarzu miejskim przy ul. Warszawskiej w Giżycku od lat doglądają miejscowi społecznicy i pasjonaci historii. W listopadzie 2024 roku mogiła została gruntownie odnowiona przez Instytut Pamięci Narodowej. Miała przypominać o człowieku, na podstawie życiorysu którego można byłoby nakręcić film.

We wtorek, 1 września, na cmentarz przyszedł Jarosław Machnacz, emerytowany nauczyciel i miłośnik historii, który regularnie porządkuje grób. To, co zobaczył, było szokujące. Pionowa płyta nagrobna była przewrócona, a krzyż rozbity.

Machnacz ustawił płytę z powrotem i zadzwonił do Jarosława Andrukajtisa, drugiego ze społeczników zainteresowanych historią kapitana. Ten po kilkunastu minutach był już na cmentarzu i wykonał zdjęcia. Wkrótce sprawa trafiła na policję.

– Zgłoszenie otrzymaliśmy przed godziną 13. Policjanci pojechali na miejsce i potwierdzili uszkodzenie nagrobka. Sporządzili wstępną dokumentację. Będą prowadzone czynności zmierzające do ustalenia, w jakich okolicznościach doszło do uszkodzenia – mówi „Gazecie Olsztyńskiej" asp. szt. Iwona Chruścińska, oficer prasowa giżyckiej policji.

Na tym etapie policja nie przesądza jeszcze, że ktoś celowo zniszczył grób. Funkcjonariusze biorą pod uwagę również inną możliwość.

– Nie wykluczamy, że mogły się do tego przyczynić warunki pogodowe. W ostatnim czasie były wichury, drzewostan był połamany – zaznacza asp. szt. Iwona Chruścińska.

Społecznicy mają jednak wątpliwości. Jak relacjonuje dr Marcin Płotek z olsztyńskiej delegatury IPN, w sąsiedztwie nie stwierdzono uszkodzeń innych grobów. Nie było też gałęzi czy konarów, które mogłyby spaść na mogiłę. Sama ciężka płyta była zamocowana na pręcie i kotwie.

– Jestem wstrząśnięty. Jak mogło do tego dojść? Żeby grób tak zasłużonej i przecież niekontrowersyjnej osoby został zniszczony, to naprawdę przechodzi ludzkie wyobrażenie – mówi dr Marcin Płotek.

Delegatura IPN w Olsztynie podkreśla, że dokładna data i przyczyna uszkodzenia mogiły nie są jeszcze znane. Instytut podejmuje działania zmierzające do wyjaśnienia sprawy. „Zniszczenie miejsca spoczynku osoby o takiej biografii jest szczególnie bolesne" – podkreśla IPN.

Jarosław Andrukajtis z Giżycka w rozmowie z nami podkreśla, jak niezwykłą postacią był płk Kaleciński. Na jego historię trafił przypadkiem. Interesuje się cmentarzami i historią dawnych mieszkańców Kresów. Szukając informacji o kapitanie, dotarł do środowiska osób pochodzących z Lidy i do Jarosława Machnacza.

– Dopiero wtedy okazało się, że to nie był tylko nauczyciel matematyki z giżyckiego liceum. To był prawdziwy bohater – mówi.

Kto mógł uszkodzić jego grób? Andrukajtis nie chce dopatrywać się w tym politycznego czy antypolskiego motywu. Jego zdaniem, jeśli rzeczywiście zrobił to człowiek, bardziej prawdopodobna jest zwykła bezmyślność. Jak mówi, w rejonie starej kwatery wojennej zdarza się spotykać młodych ludzi palących papierosy czy pijących alkohol.

– Chciałbym przede wszystkim uwrażliwić szkoły, nauczycieli, policję i władze miasta. Niech zwracają uwagę na to miejsce. Jeśli młodzi chcą gdzieś pójść, niech to nie będzie cmentarz – apeluje.

Przypomina też, że od dawna pojawiają się pomysły zainstalowania monitoringu w tej części nekropolii. **JAN BERDYCKI**

Fot. Jarosław Andrukajtis / fotoedycja: ChatGPT

Przed uszkodzeniem | Po uszkodzeniu

KIM BYŁ „ADIL"?

Józef Kaleciński uczestniczył w wojnie polsko-bolszewickiej. Podczas II wojny światowej był szefem Biura Informacji i Propagandy Obwodu Lida „Bór" Nowogródzkiego Okręgu ZWZ-AK. W latach 1942-1944 uczestniczył również w tajnym nauczaniu. Walka o Polskę naznaczyła całą jego rodzinę. Dwaj synowie Kalecińskiego, również żołnierze Armii Krajowej, polegli 21 sierpnia 1944 roku pod Surkontami. W lutym 1945 roku „Adil" został aresztowany przez NKWD i wywieziony do sowieckiego obozu w Ugliczu. Wrócił dopiero we wrześniu 1948 roku. Od 1 lutego 1949 roku uczył matematyki w Liceum Ogólnokształcącym im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Giżycku. Zmarł 2 sierpnia 1949 roku.

często kierowniczych gremiach polskiej administracji. Należeli do nich m.in. pracownicy agencji „Polpress" i jednocześnie członkowie redakcji... „Wiadomości Mazurskich" Piotr Bronikowski (prawdziwe nazwisko: Stanisław Szwarc) i Kajetan Fijałkowski. W raporcie z września 1945 r. przytaczano epizod zrywania polskich flag: „W pow. Reszel (siedziba Biskupiec) żołnierze sow[ieccy] zrywają godła państwowe i flagi polskie. Na skutek interwencji starosty, który udał się w towarzystwie of[icera] NKWD na miejsce wypadku, z pomocą ludności polskiej rozpoznano jednego z żołnierzy, który oświadczył, iż rozkaz otrzymał od swojego d[owó]dcy (...). Oficer NKWD zaniechał dalszych dochodzeń i oświadczył staroście, że jest to prawdopodobnie nieporozumienie". Z innych źródeł wiemy o licznych przypadkach rabunków i gwałtów dokonywanych przez żołnierzy sowieckich. Nic więc dziwnego, że w innej części tego samego konspiracyjnego raportu czytamy: „Wszędzie, zarówno na terenie miast jak i wsi widać wyraźną nienawiść do Sowietów. Nienawiść ta przejawia się we wszystkich warstwach społeczeństwa i we wszystkich ugrupowaniach politycznych, za wyjątkiem PPR (...). Stosunek do Rządu Tymczasowego [wówczas już istniał Tymczasowy Rząd jedności Narodowej – WB] jest niechętny, bardziej negatywny na terenie powiatów północnych, gdzie ludzie odczuwają dotkliwy brak opieki i ochrony swoich interesów i mienia. Stosunek społeczeństwa do PPR – wybitnie wrogi".

* * *

Jak odczytywać znaczenie zdarzeń z początków września 1945 r.? Co odnajdywali w nich ówcześni Polacy? Nadzieja na normalizację czy trwanie w pamięci o wojennej traumie? Kontynuacja oporu czy jednak poszukiwanie spokoju i bezpieczeństwa, nawet za cenę politycznych kompromisów? Pewnie nigdy nie znajdziemy jednoznacznych odpowiedzi... Ale nie znaczy to przecież, że nie powinniśmy jej poszukiwać na różnych poziomach historycznej refleksji...

WALDEMAR BRENDA (HISTORYK, DR NAUK HUMANISTYCZNYCH, PRACUJE W IPN OLSZTYN)

eprasa.pl d529e31051

8-LATKA WBIEGŁA POD SAMOCHÓD

O dużym szczęściu może mówić 8-letnia mieszkanka gminy Iława, która wbiegła na jezdnię wprost przed nadjeżdżający samochód. Dziewczynka zderzyła się z oplem, jednak – jak przekazała policja – nie odniosła poważnych obrażeń. Dokumentacja dotycząca zdarzenia zostanie przekazana do sądu rodzinnego i nieletnich.

Do zdarzenia doszło w okolicach szkoły. O potrąceniu dziecka zostali powiadomieni funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Iławie. Na miejsce skierowano patrol. Z ustaleń policjantów wynika, że 8-latka szła razem ze swoją mamą. W pewnym momencie wbiegła na jezdnię i uderzyła w bok jadącego opla. W wyniku tego doszło do zderzenia samochodu z pieszą. Na szczęście dziecku nic poważnego się nie stało.

Funkcjonariusze sporządzili dokumentację, która zostanie przekazana do sądu rodzinnego i nieletnich. Policja zaapelowała przy tej okazji do rodziców i opiekunów o przypominanie najmłodszym zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Mundurowi podkreślają, że do przechodzenia przez jezdnię należy wybierać wyznaczone przejścia, a przed wejściem na drogę upewnić się, że można zrobić to bezpiecznie. **AL**

GROZIŁ SĄSIADOM ŚMIERCIĄ I PODPALENIEM

62-letni mieszkaniec gminy Biała Piska został zatrzymany po tym, jak miał grozić swoim sąsiadom pozbawieniem życia oraz spaleniem ich domu i sklepu. Mężczyzna był nietrzeźwy. Po wytrzeźwieniu usłyszał dwa zarzuty kierowania gróźb karalnych. Prokurator objął go policyjnym dozorem i zakazał mu zbliżania się do pokrzywdzonych.

Do zdarzenia doszło w jednej z miejscowości na terenie gminy Biała Piska. Na prywatną posesję przyszedł nietrzeźwy sąsiad. Według ustaleń policji zachowywał się wulgarnie i agresywnie wobec gospodarzy. Miał grozić małżeństwu pozbawieniem życia oraz podpaleniem ich domu i sklepu. Pokrzywdzeni obawiali się, że mężczyzna może spełnić swoje groźby.

Policjanci zastali 62-latka w jego miejscu zamieszkania. Badanie wykazało, że miał blisko 1,5 promila alkoholu w organizmie. Jak przekazali funkcjonariusze, podczas interwencji mężczyzna przyznał, że wcześniej był u sąsiadów i groził spaleniem sklepu, ponieważ – jak twierdził – został przez nich zdenerwowany. Miał również zapowiedzieć, że wybije sąsiadowi wszystkie zęby. Został zatrzymany.

Po wytrzeźwieniu usłyszał dwa zarzuty kierowania gróźb karalnych – osobno wobec sąsiadki i sąsiada. W trakcie dalszych czynności nie przyznał się do ich popełnienia. Prokurator zdecydował o objęciu go policyjnym dozorem. 62-latek musi stawiać się trzy razy w tygodniu w Komisariacie Policji w Białej Piskiej. Ma również zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych na odległość mniejszą niż 15 metrów oraz zakaz jakiegokolwiek kontaktowania się z nimi.

Za kierowanie gróźb karalnych mężczyźnie grozi kara do trzech lat pozbawienia wolności. **OPRAC.AL**

ZOSTAWILI NIEPOKOJĄCE LISTY I ZNIKNĘLI BEZ ŚLADU. JEST FINAŁ POSZUKIWAŃ

PO CZTERECH DNIACH ZAKOŃCZYŁY SIĘ POSZUKIWANIA DOROTY I JACKA P. Z GMINY RYBNO W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM. ZAGINIĘCIE MAŁŻEŃSTWA WYWOŁAŁO DUŻE ZANIEPOKOJENIE PO TYM, JAK OBOJE ZAMIEŚCILI W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH POŻEGNALNE WIADOMOŚCI. W ŚRODĘ WIECZOREM POLICJA POINFORMOWAŁA, ŻE PARA ZOSTAŁA ODNALEZIONA NA TERENIE GMINY DĄBRÓWNO. MAŁŻONKOWIE SĄ CALI I ZDROWI.

Policja w Działdowie poinformowała o zaginięciu małżeństwa w niedzielę, 30 sierpnia. Dorota i Jacek P. byli wcześniej widziani w miejscowości Nowa Wieś. Funkcjonariusze ustalili również, że para mogła poruszać się samochodem marki Ford Mondeo.

Szczególny niepokój wywołały wpisy, które małżonkowie zamieścili w mediach społecznościowych. Miały one charakter pożegnalny i wskazywały, że sytuacja może stanowić zagrożenie dla ich życia. Autentyczność jednego z listów potwierdziła policja.

W jednym z wpisów Jacek P. żegnał się ze znajomymi, pisząc, że więcej się nie zobaczą. Dorota P. w swoim liście opisywała trudną sytuację życiową i formułowała zarzuty wobec kilku osób. Ze względu na treść wiadomości służby potraktowały sprawę jako pilną. W działania zaangażowani byli funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Działdowie. Poszukiwania prowadzono przez kilka dni, a komunikaty dotyczące małżeństwa były rozpowszechniane w mediach i internecie.

Fot. Policja/Ilustracyjne

Wcześniejsze informacje wskazywały, że para może przebywać m.in. w rejonie Dąbrówna. Policja apelowała do osób posiadających informacje o miejscu pobytu małżonków o kontakt z komendą.

Przełom nastąpił w środę, 2 września. Wieczorem policja poinformowała o zakończeniu poszukiwań.

„Małżeństwo odnalazło się na terenie gminy Dąbrówno. Są cali i zdrowi" – przekazała kom. Justyna Nowicka, rzeczniczka policji w Działdowie. „Policja potwierdziła również, że Dorocie i Jackowi P. nie zagraża obecnie niebezpieczeństwo. Służby nie przekazują jednak szczegółowych informacji dotyczących miejsca i okoliczności odnalezienia małżeństwa. „Parze nie zagraża żadne niebezpieczeństwo, tyle na ten moment mogę przekazać, dla dobra sprawy nie podajemy więcej szczegółów" – poinformowała rzeczniczka działdowskiej komendy. Poszukiwania Doroty i Jacka P. zostały oficjalnie zakończone. Policja nie ujawniła na razie, gdzie małżonkowie przebywali przez cztery dni ani co dokładnie wydarzyło się od momentu ich zaginięcia do odnalezienia. **AL**

PIJANY KIEROWCA POTRĄCIŁ SENIORKĘ NA PASACH

32-letni kierowca Iveco odpowie przed sądem po wypadku, do którego doszło w Olsztynie. Mężczyzna nie ustąpił pierwszeństwa starszej kobiecie przechodzącej przez oznakowane przejście dla pieszych. Seniorka z obrażeniami ciała została przewieziona do szpitala.

Jak ustalili policjanci, kierowca był nietrzeźwy.

Do zdarzenia doszło na ul. Jagiellońskiej w Olsztynie. Według wstępnych ustaleń funkcjonariuszy 32-latek kierujący Iveco nie ustąpił pierwszeństwa kobiecie znajdującej się na przejściu dla pieszych. Doszło do potrącenia. Poszkodowana została przetransportowana do szpitala z obrażeniami ciała.

Policjanci przebadali kierującego na zawartość alkoholu w organizmie. Badanie wykazało ponad promil. Mężczyzna stracił prawo jazdy. Policja poinformowała, że za popełnione przestępstwa 32-latek odpowie przed sądem. **AL**

POTRĄCENIE ROWERZYSTY NA PRZEJEŹDZIE. 77-LATEK STRACIŁ PRAWO JAZDY

77-letni kierowca forda odpowie przed sądem po potrąceniu rowerzysty na oznakowanym przejeździe rowerowym w Olsztynie. Mężczyzna, skręcając w ul. Wojska Polskiego, nie ustąpił pierwszeństwa rowerzyście. Na miejsce wezwano policjantów oraz zespół ratownictwa medycznego. Rowerzysta nie odniósł poważnych obrażeń i nie wymagał hospitalizacji. Policja zakwalifikowała zdarzenie jako kolizję drogową. Funkcjonariusze zdecydowali o zatrzymaniu prawa jazdy 77-letniemu kierowcy. Sporządzili również wniosek o jego ukaranie, który trafi do sądu. To sąd zdecyduje o dalszych konsekwencjach wobec mężczyzny. **AL**

REKLAMA

komunikat

Wójt Gminy Braniewo

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo zgodnie z zarządzeniem nr 57/IX/2026 Wójta Gminy Braniewo z dnia 02.09.2026 r. wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. (55) 644 03 00.

9626SEZR-A-G

eprasa.pl d529e31051

MISTRZYNIE POLSKI NA INAUGURACJĘ

Już w najbliższy piątek, 4 września, Energa Start Elbląg rozpocznie walkę w rozgrywkach Lotto Superligi Kobiet. Na inaugurację Elblążanki czeka spotkanie z drużyną z najwyższej półki – do hali przy Al. Grunwaldzkiej przyjeżdżają aktualne mistrzynie Polski, KGHM MKS Zagłębie Lubin. Początek meczu w piątek o godzinie 18.

Fot. Energa Start Elbląg

Energa Start Elbląg to jedyny klub na północy kraju występujący na najwyższym poziomie rozgrywkowym. W najbliższy piątek rozpocznie swój kolejny sezon w rozgrywkach Lotto Superligi, a przeciwnikiem będzie drużyna KGHM MKS Zagłębie Lubin. To będzie coś więcej niż pierwszy mecz nowego sezonu. Klub przygotował dla kibiców prawdziwe święto piłki ręcznej z emocjami na parkiecie, muzyką, atrakcjami dla najmłodszych i atmosferą sportowego święta.

Na początek mistrzynie Polski!

Los nie mógł być bardziej wymagający. Pierwszym rywalem Energi Startu będzie KGHM MKS Zagłębie Lubin, czyli zespół, który w poprzednim sezonie sięgnął po mistrzostwo oraz Puchar Polski. W składzie Zagłębia są zawodniczki reprezentujące najwyższy poziom, a spotkanie będzie dla Elblążanek doskonałą okazją do tego, by od pierwszego meczu sprawdzić swoje możliwości.

– Chcemy rozpocząć sezon z energią, ambicją i charakterem. Trafił nam się rywal z absolutnego topu, ale właśnie takich meczów chcemy w Elblągu. Wierzę, że dziewczyny zostawią na parkiecie wszystko, a kibice będą naszym dodatkowym zawodnikiem – mówi Hanna Szuszkiewicz, prezes EKS Start Elbląg SA.

Dla zespołu prowadzonego przez trenerkę Magdalenę Stanulewicz będzie to pierwszy oficjalny mecz o ligowe punkty w nowym sezonie. W okresie przygotowawczym drużyna miała okazję sprawdzić się w kilku wartościowych spotkaniach i turniejach, budując formę przed najważniejszą częścią roku. Zespół został również wzmocniony przez reprezentantki Macedonii Północnej Jovanę Kiprijanovską oraz Ivanę Arsenievską, a także reprezentantkę Ukrainy Anastasiię Bondarenko.

Hala ma żyć od pierwszej minuty

Klub chce, aby piątkowa inauguracja była nie tylko sportowym wydarzeniem, ale również wspólnym rozpoczęciem nowego sezonu przez drużynę i jej kibiców.

Na trybunach nie zabraknie muzyki i oprawy przygotowanej przez charyzmatycznego, nietuzinkowego i żywiołowego DJ-a DMC Kosę, który zadba o atmosferę przed i w trakcie meczu. Drużynę wspierać będą również cheerleaderki z Centrum Tańca „Cadmans". Organizatorzy liczą również na charakterystyczny dla Elbląga doping i głośne wsparcie dla zawodniczek Energi Startu.

– Chcemy, żeby kibic, który przyjdzie w piątek do hali, dostał znacznie więcej niż 60 minut piłki ręcznej. Ma być sport, emocje, muzyka, zabawa i przede wszystkim wspólnie spędzony czas. Zależy nam na tym, żeby mecze Startu były wydarzeniami dla całych rodzin. Ważne jest również dla nas podkreślenie bogatej historii naszego klubu, dlatego podczas domowych meczów przygotowaliśmy specjalne miejsce dla zawodniczek, które w przeszłości zdobywały dla naszego miasta medale mistrzostw Polski – podkreśla Hanna Szuszkiewicz.

Coś specjalnego również dla najmłodszych

Szczególne miejsce podczas inauguracji zajmą najmłodsi kibice. W hali przygotowana zostanie specjalna strefa gier i zabaw, w której na dzieci czekać będą animatorzy z Wszystko Gra. Strefa będzie dostępna dla kibiców już od godziny 16. To element szerszego pomysłu klubu na budowanie nowej generacji kibiców. Energa Start chce, aby hala przy Al. Grunwaldzkiej była miejscem, do którego dzieci i rodzice będą chcieli wracać nie tylko ze względu na sportowy wynik, ale również ze względu na atmosferę i wspólne przeżywanie meczów.

Pierwszy gwizdek w piątek, 4 września, o godzinie 18 w Hali Sportowo-Widowiskowej MOSiR przy Al. Grunwaldzkiej 135.

EWELINA GULIŃSKA

eprasa.pl d529e31051

4-10 września 2026

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Canal Plus, Polsatu, TVP 1, TVP 2, TV 4, TVN, TVN 7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.
NR 36

Piątek

20:00 TVN 7

Jak stracić chłopaka w 10 dni

Komedia, USA, Niemcy, 2003

Początkująca dziennikarka Andie (Kate Hudson) ma ogromne ambicje, ale małe szanse na zrobienie kariery. Szefowa jej redakcji (Bebe Neuwirth) uważa, że piękna kobieta nie powinna pisać o polityce, ale o randkach i kosmetykach. Andie wpada na pomysł, że poderwie wybranego faceta, uwiedzie go, a następnie zrobi wszystko, aby ten ją porzucił. Potem cały proces uwodzenia i zniechęcania Andie opisze w artykule. Jeśli odniesie sukces, w przyszłości dostanie poważne tematy. Szefowa przyjmuje zakład. Ofiarą zostaje przystojny Benjamin Barry (Matthew McConaughey).

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 23:20

Sobota

21:35 TVN

Bohemian Rhapsody

Biograficzny, obyczajowy, USA, Wielka Brytania, 2018

Filmowa biografia Freddiego Mercury'ego i zespołu Queen nie jest kolorową laurką, a opowieścią o rodzinie, braterstwie i potrzebie miłości w brutalnym świecie showbiznesu. To również zaskakująca i chwytająca za serce historia, gdzie na każdym kroku czeka na widzów słynny przebój muzyczny. Freddiego i jego kolegów z zespołu poznajemy jako młokosów grających w podrzędnych brytyjskich klubach. Później towarzyszymy im w trakcie komponowania największych hitów, takich jak: „We will rock you", „We are the champions" czy tytułowe „Bohemian Rhapsody".

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 22:45

Niedziela

01:20 TV 4

Wyspa kanibali

Dokumentalny, Francja, 2010

W 1933 roku Stalin przeprowadził w Moskwie wielką czystkę, aby pozbyć się przeciwników komunistycznego reżimu. Sześć tysięcy osób zostało zesłanych na odludną wysepkę Nazino na Syberii, na rzece Ob. Zesłańcy nie mieli tam ani pożywienia, ani też ubrań i narzędzi, których mogliby używać, aby zaspokoić podstawowe potrzeby, a więc zdobyć jedzenie czy sprawić sobie odzież. Głód - największa tortura, jaką tam cierpieli - sprawił, że zmuszeni byli do aktów kanibalizmu. Działy się tam rzeczy straszliwe. W krótkim czasie życie straciło 2/3 z 6 tys. osób z Nazino.

Poniedziałek

01:55 TVP 2

Boska Florence

Komedia, Wielka Brytania, USA, 2016

Florence od dziecka marzyła o karierze śpiewaczki operowej, jej największą pasją była muzyka, właściwie żyła tylko dla niej. Chciała podjąć studia na tym kierunku, ale ojciec odmówił córce opłacenia nauki. Do swoich marzeń Florence mogła powrócić dopiero po jego śmierci. Teraz zaczyna realizować swoje plany. W jej dążeniach wspiera ją narzeczony, aktor estradowy, St. Clair Bayfield. Nie oponuje, gdy Florence pobiera lekcje śpiewu u Johna Tottena i angażuje pianistę McMoona do akompaniowania, choć na czele z nim wszyscy wiedzą, że nie ma ona za grosz talentu...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 23:00

Wtorek

20:35 POLSAT

Kevin sam w domu

Komedia, USA, 1990

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia i Kevin wypowiada głośno życzenie, że chciałby zostać sam w domu. Spełnia się ono, bo w wyniku fatalnego bałaganu przed wyjazdem na świąteczne wakacje do Paryża rodzina o nim po prostu zapomina. Rodzice uświadamiają sobie jego brak dopiero na lotnisku, po przylocie do Francji. Zakup biletu powrotnego do Stanów graniczy z cudem, więc chłopiec może się cieszyć wolnością. Kevin jest zachwycony: rodzice go nie strofują, nie ma okropnego rodzeństwa i jeszcze gorszych kuzynów, i można robić dosłownie wszystko. Ale to co naprawdę ekscytujące, dopiero przed nim...

Środa

21:00 TVN 7

Krwawy diament

Sensacyjny, USA, Niemcy, 2006

Zmuszony do niewolniczej pracy w kopalni diamentów, Solomon (Hounsou), znajduje bardzo cenny diament i ukrywa go. Potem ucieka z kopalni i zwraca się o pomoc do dziennikarki (Connelly) oraz byłego najemnika, Archera (DiCaprio). Wszyscy razem wyruszają na poszukiwania diamentu, ich śladem wyrusza wojsko, inni poszukiwacze oraz rebelianci. Twórcy znakomicie sfotografowali afrykańskie plenery oraz dobrali świetnych aktorów - Leonardo DiCaprio został nominowany do Oscara za główną rolę męską, a Djimon Hounsou za drugoplanową rolę męską.

Czwartek

22:40 TVN

Bogowie

Biograficzny, obyczajowy, Polska, 2014

Lata 80. Zbigniew Religa jest ambitnym kardiochirurgiem, który zamierza dokonać pierwszego zabiegu przeszczepu serca. W realiach komunistycznej Polski jest to jednak niezwykle trudne zadanie. Aby osiągnąć cel, Religa będzie musiał przełamać opory starszych mistrzów medycyny, młodych kolegów po fachu i przedstawicieli partii. Pierwszym jego sukcesem jest powołanie do życia późniejszego Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Religa i jego zespół angażują się w przystosowanie opuszczonego budynku do wymagań sztuki medycznej. Religę czekają jednak kolejne kryzysy...

PIĄTEK • 4 września

TVP 1

05:00 **Splątane losy** - serial, 2024
05:50 **Akacjowa 38** - serial, 2018
07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
07:30 **Cudowny Krucyfiks Baryczkowski** - reportaż
08:00 **Serwis Info; Pogoda Info**
08:15 **Noce i dnie** - serial, Polska, 1977
09:15 **Ranczo** - serial kom., 2016
10:10 **Komisarz Alex** - serial krym.
11:05 **Ojciec Mateusz** - serial
12:00 **Serwis Info**
12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
12:40 **Magazyn Rolniczy**
13:00 **Natura w Jedynce** - **Dzika granica Ameryki** - **północne rubieże** - dok., Australia, 2020
14:00 **Splątane losy** - serial, Turcja, 2024
15:00 **Serwis Info; Pogoda Info**
15:25 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej

16:00 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:25 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
18:05 **Reporterzy** - magazyn
18:25 **Akacjowa 38** - serial, 2018
19:30 **Program inform. 19.30**
19:55 **Pytanie dnia** - rozmowa
20:10 **Sport**
20:15 **Pogoda**
20:30 **07 zgłoś się** - serial krym., 1987
22:25 **Drelich** - serial, Polska, 2025
23:25 **Biała odwaga** - dram., Polska, 2024
01:30 **Protektor** - fab., USA, 2012
03:10 **Kronika wypadków miłosnych** - fab., Polska, 1985

TVP 2

05:00 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
05:30 **M jak miłość** - serial, Polska, 2024
06:20 **Anna Dymna** - **spotkajmy się** - rozmowa
06:50 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
07:30 **Pytanie na śniadanie** - **w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz** - magazyn poranny
11:40 **Operacja zdrowie** - magazyn medyczny
12:15 **Nabożeństwo metodystyczne. Dni Odnowy Kościoła**
13:15 **Panna młoda** - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany

15:05 **La Promesa** - serial obyczajowy, 2024
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:20 **Panna młoda** - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 **Va Banque** - teleturniej
18:50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
20:40 **Lato z Radiem i Telewizją Polską** - **Gołdap** - widowisko
22:50 **Mazurska Noc Kabaretowa** - **Muszkieterowie Kabaretu** - widowisko artystyczne, 2026
00:50 **Pogoda na jutro** - kom., Polska, 2003
02:40 **Akacjowa 38** - serial

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
11:25 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
16:50 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
17:55 **Detektywi** - Do biura przychodzi małżeństwo z prośbą o pomoc, gdyż ojciec kobiety zaginął.
19:00 **Fakty**
19:30 **Sport**
19:35 **Raport US Open**
19:40 **Pogoda**
19:50 **Uwaga!** - program interwencyjny

20:00 **Twisters** - przygod., USA, 2024. Kate Cooper, była łowczyni burz jest prześladowana przez wspomnienia z niszczącym tornadem na studiach. Obecnie bada schematy burz na monitorach, bezpieczna w Nowym Jorku. Zostaje jednak ściągnięta na równiny przez swego przyjaciela, Javiego...
22:35 **Ciche miejsce: Dzień pierwszy** - SF, USA, Kan., Wlk. Bryt., 2024
00:45 **Chłopaki nie płaczą** - kom., Polska, 1999
02:55 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
04:00 **Uwaga!** - program interw.
04:20 **Nauka jazdy** - reality show
04:55 **Zamieszkać na plaży**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
08:00 **Halo tu Polsat** - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:50 **Ewa gotuje** - program kulinarny
12:25 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
15:30 **Wydarzenia** - program informacyjny
15:50 **Pogoda**
15:55 **Gliniarze** - serial paradokumentalny. Diler narkotyków zostaje zamordowany. Początkowo policyjni detektywi podejrzewają, że...
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
19:25 **Wypasiona kuchnia**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**

19:55 **Twoja Twarz Brzmi Znajomo** - program muzyczno-rozrywkowy
22:15 **Mumia** - sens., USA, Chiny, Jap., 2017. W grobowcu od wieków spoczywa ciało starożytnej księżniczki z Egiptu (Sofia Boutella). Narastająca złość tej kobiety, wybudza ją z wiecznego snu...
00:45 **Kontakt** - sens., USA, 1997. Astronom dr Ellie Arroway (Jodie Foster) od lat żyje w przeświadczeniu, że gdzieś we wszechświecie jakaś forma inteligencji tęskni za kontaktem z nami...
04:00 **Ewa gotuje** - program kulinarny
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:25 **Na festiwalowej scenie** - **Alicja Majewska** - widowisko rozrywkowe
06:50 **Tamte lata, tamte dni** - **Krzesimir Dębski** - mag.
07:30 **Rawhide** - **Incydent przy przeprawie Dragoon** - western, USA, 1959
08:35 **Kolekcja** - **Ryszard Winiarski** - felieton
09:00 **Polskie drogi** - serial woj.
10:45 **Retro kino** - **Dyktator** - fab., USA, 1940
13:05 **Portrety** - **Kuba** - dok., Polska, 2023
14:35 **W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa** - widowisko rozrywkowe
15:45 **Wyjazd służbowy** - film TVP, 1975
16:40 **Polskie drogi** - serial woj.
18:25 **Video Killed the Radio Star** - **Moody Blues** - Wlk. Bryt., 2009
18:55 **Rawhide** - western, USA, 1959

20:00 **Trzej muszkieterowie: D'Artagnan** - film kostiumowy, Belgia, Niemcy, Franc., 2023
22:10 **Kroniki Sherlocka Holmesa** - **Zagadka mostu Thor** - serial, Wlk. Bryt., 1991
23:10 **Kobiety i XX wiek** - fab., USA, 2016
01:20 **Noc krótkich filmów** - **Funeralia • I coś jeszcze**
02:00 **Reżyserzy** - **Steven Soderbergh** - dokument
02:55 **Nieproszony gość** - dram., Polska, 1986
04:10 **Tamte lata, tamte dni** - **Krzesimir Dębski** - magazyn
04:50 **Podróże z historią** - **Skarb polskich pól** - dok., Polska, 2017

Stopklatka

06:00 **Kabaretowe hity** - program rozrywk., Polska
06:55 **Wojciech Cejrowski. Boso przez Świat** - serial podróżniczy, Polska, 2007
08:00 **Robert Makłowicz** - serial kulinarny, Polska, 2023
09:50 **Górski lekarz** - serial dramat, Niem., 2024
11:55 **Kryminalne zagadki Mazur** - serial dramat, Niem., 2021. Dr Wex, technik kryminalistyki, odwiedziła miasteczko na Mazurach. Miała szybko wyjechać, ale postanawia przedłużyć pobyt.
14:00 **Hudson i Rex** - serial krym., Kan., 2026
15:00 **Komisarz Rex** - **Powrót do Wiednia** - serial krym., Austria, 2026
17:00 **Katastrofy w przestworzach** - dokument, Kan. Kulisy najgłośniejszych katastrof

20:00 **American Pie** - kom., USA, 1999
22:00 **Świadek** - krym., USA, 1985
00:10 **Ekstradycja** - serial dramat, Polska, 1996. Nadieżda triumfuje. Szantażowana przez nią Sabina podpisuje umowę na kredyt z Geobankiem. Tymczasem Halski w tajemnicy przed Sawką...
02:50 **W nich cała nadzieja** - dramat, Polska, 2023
04:30 **Jaś Fasola** - serial komediowy, Wlk. Bryt. Pan Fasola ponownie gubi spodnie, tym razem jednak w pralni! Po południu ma uczestniczyć w swojej pierwszej lekcji minigolfa...

TVN 7

05:20 **Ten moment** - serial
05:55 **Szkoła** - program obycz.
08:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:50 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
13:55 **Kryminalni** - serial krym.
15:00 **Szpital** - program obycz.
17:00 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
18:00 **SOS Ekipy w akcji** - program policyjny
19:00 **Młode gliny** - serial krym.
20:00 **Jak stracić chłopaka w 10 dni** - kom., USA, Niemcy, 2003
22:35 **Monte Carlo** - kom., USA, Węgry, 2011
00:50 **Hotel Paradise** - reality show
01:50 **Miasta, w których straszy**
02:50 **Fachowcy** - paradokument
03:30 **Dorota was urządzi** - program lifestylowy
04:10 **Usterka** - program poradnikowy

TV Puls

06:00 **Policjanci z Miami** - serial
08:00 **Kobra** - **oddział specjalny** - serial kryminalny
10:00 **Zaklinaczka duchów** - serial fabularny
11:00 **Kotka** - serial, Meksyk
12:00 **Nie igraj z aniołem** - serial
13:00 **Wspaniałe stulecie** - serial
14:00 **Kurierzy** - serial paradok.
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
17:00 **Kurierzy** - serial paradok.
18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
20:00 **W potrzasku** - akcja, USA, 2019
21:50 **Liberator** - akcja, USA, 1992
23:55 **Snajper 2** - akcja, USA, 2002
01:35 **Menu na miarę**
03:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
03:55 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu
04:20 **Menu na miarę** -
05:00 **Dyżur** - serial medyczny

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **11:55** Na Ratunek 112 - serial obyczajowy **12:55** Trudne sprawy - program obyczajowy
15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. **17:00** Trudne Sprawy - program obyczajowy **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Wypasiona kuchnia **19:05** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:15** Gwiazdy kabaretu - program rozrywkowy
22:20 Reakcja łańcuchowa - sens., USA, 1996 **00:35** Opowiem Ci o zbrodni **02:40** Śmierć na 1000 sposobów **03:00** Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:45 Jestem mamą **10:00** Inf. dnia **10:15** Więzy krwi **11:25** Powstanie Warszawskie **11:35** Natura et Homo **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Głos serca **13:05** Wilamowice - Kult św. arcybiskupa Józefa Bilczewskiego **13:30** Msza św.
14:30 Drzwi do lasu **14:55** Słowo życia **15:00** Modlitwa do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Natura Obiektywnie **16:30** Mateczniki Polskości **16:40** Post Scriptum **17:10** Fatima - miejsce wybrane przez Maryję
17:25 Akademia pro-life **17:30** Łączy Nas Historia **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć... **19:30** Historie Starego Testamentu **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Powstanie Warszawskie **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

eprasa.pl d529e31051

SOBOTA • 5 września

TVP 1

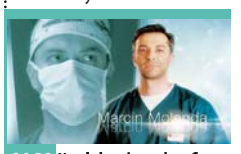
05:20 Pytanie dnia - rozmowa
05:40 Reporterzy - magazyn
05:55 Oko na Świat - magazyn
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - mag.
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Ranczo - serial kom., 2016
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:50 Ojciec Mateusz - serial
11:45 Dobre strony - Małgorzata Szumowska i Krzysztof Zalewski - reportaż
12:00 El Dorado - western, USA, 1967
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Skrót z konferencji Jesień 2026
15:55 Piłka nożna - Mecz Legend, Chorzów: Polska-Anglia

16:50 Teleexpress
17:00 Piłka nożna - Mecz Polska-Anglia
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Komisarz Alex - serial krym.
21:25 Jedno życie - dram., Wlk. Bryt., 2023. Jest rok 1938, gdy Brytyjczyk Nicholas Winton podczas wizyty w Pradze odkrywa, że tysiące rodzin zbiegłych przed hitlerowcami żyją tam w dramatycznych warunkach.
23:25 Filip - fab., Polska, 2021
01:35 Biała odwaga - dram., Polska, 2024
03:40 Jaka to melodia? - telet.

TVP 2

05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026
06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:20 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
11:55 Zmiennicy - Nasz najdroższy - serial, Polska, 1986
13:05 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne

16:20 Na dobre i na złe - Co masz zrobić jutro, zrób dzisiaj - serial, 2026
17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
19:10 Słowo na niedzielę - rozmowa
19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy
20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Białe Błota - widowisko
22:15 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny
23:15 Bezpieczna przystań - obycz., USA, 2013
01:15 Wszystko co kocham - obycz., Polska, 2009
02:55 Akacjowa 38 - serial

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Dobrze zrobione w domu - cykl poradnikowy prowadzony przez Wiesława Skibę, pełen praktycznych wskazówek dotyczących remontów i wykańczania wnętrz.
11:40 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska
13:20 The Floor - teleturniej
15:40 Lara Croft: Tomb Raider - przygod., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Jap., 2001
17:55 Taskmaster - reality show
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:35 Raport US Open
19:40 Pogoda

19:45 Azja Express - reality show
21:35 Bohemian Rhapsody - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2018 ●
00:15 Strażnicy - przygod., USA, 2009. Stany Zjednoczone, rok 1985. Amerykanie zwyciężyli w Wietnamie, Richarda Nixona po raz trzeci wybrano na prezydenta, a wojna ze Związkiem Radzieckim wisi na włosku. Popularni i hołubieni niegdyś superbohaterowie zostali wyjęci spod prawa...
03:40 Uwaga! - program interwencyjny
04:00 Młode gliny - serial krym., Polska
05:05 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
11:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
12:45 Małolaty na obozie - kom., USA, 2007
14:45 Maska Zorro - sens., USA, 1998. Anthony Hopkins i Antonio Banderas grają Zorro w dwóch różnych okresach jego życia, niezmiennie prawego i wspaniałomyślnego arystokratę hiszpańskiego, którego przeciwnikiem jest krwawy hiszpański gubernator.
17:30 Awantura o kasę - telet.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy J. Gugały
19:25 Wypasiona kuchnia
19:35 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Kabaret na żywo - Młodzi i moralni
22:00 Szklana pułapka 5 - sens., USA. Bruce Willis ponownie wciela się w swoją ikoniczną rolę - jako detektyw policyjny John McClane, który przybywa do Moskwy, by odszukać swojego syna, Jacka (Jai Courtney), z którym od lat pozostawał w konflikcie. Przeżywa szok, gdy odkrywa, że...
00:05 Ciemniejsza strona Greya - erotyk, USA, Chiny, Jap., 2017
02:45 Pitch Perfect 3 - kom., USA, Chiny, 2017
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Konkurs Chopinowski na instrumentach historycznych - II Konkurs Chopinowski na instrumentach historycznych - koncert inauguracyjny, 2023
08:15 Rzecz Polska - Żelazko Turystyczne - dokument, 2018
08:40 Od ucha do ucha - W krainie Bogów
10:55 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977
12:00 23. Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera, 2026 - reportaż
12:35 Dokument tygodnia - Hollywoodzki remake - Narodziny - serial dok., Franc., 2023
13:40 U Pana Boga za miedzą - kom., Polska, 2009
15:45 Serialowa nostalgia - Alternatywy 4 - serial kom., 1983

17:00 Tamte lata, tamte dni - Mariusz Szczygieł - magazyn
17:40 Retro kino - Dyktator - fab., USA, 1940
20:00 Bilet do kina - Słodziak - fab., USA, 2019
21:45 Klub Jazzowy - Możdżer Trio - koncert, 2026
23:00 Trzej muszkieterowie: D'Artagnan - film kostiumowy, Belgia, Niemcy, Franc., 2023
01:15 23. Festiwal Kultury Żydowskiej Warszawa Singera - reportaż
01:50 Samowolka - dramat obycz., Polska, 1993
03:05 Kulturalni - magazyn
04:00 Podróże z historią - Śląsk nieoczywisty - dokument, Polska, 2017

Stopklatka

06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem., 2000. Przygody tytułowego psa - owczarka niemieckiego o imieniu Reginald von Ravenhorst, znanego wszystkim pod pseudonimem Rex...
10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2026
12:00 Kryminalne zagadki Mazur - serial dramat, Niem., 2021. Dr Wex, technik kryminalistyki, odwiedziła miasteczko na Mazurach. Miała szybko wyjechać, ale postanawia przedłużyć pobyt.
14:10 Janosik - przyg., Polska, 1974
17:00 Niezgodna - SF, USA, 2014. W metropolii wzniesionej na ruinach Chicago idealne społeczeństwo budowane jest na zasadzie selekcji. Każdy nastolatek musi przejść test predyspozycji

20:00 Kontrabanda - thriller, USA, 2011
22:20 Czerwony smok - krym., Niem., USA, 2002. Agent FBI Will Graham został zmuszony odłożyć przejście na wcześniejszą emeryturę, aby po raz ostatni zająć się sprawą seryjnego zabójcy...
00:50 Patriota - thriller, USA, 1998
02:30 Nazywam się Alfred Hitchcock - dokument, Kan., 2021. Wywiady i materiały archiwalne splatają się tu, by opowiedzieć historię Mistrza Suspensu - jednego z najbardziej wpływowych i najczęściej...
04:45 Kabaretowe hity - program rozrywkowy, Polska, 2023

TVN 7

05:05 Szkoła - program obycz.
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 New Looney Tunes II - animacja
07:30 Chłopiec i wilk - familijny, Franc., Belgia, 2019
09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 Mówię Wam - talk-show
12:35 Ukryta prawda - obycz.
14:10 Szpital św. Anny - serial
16:10 Detektywi - serial krym.
17:15 Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda - przygod., USA, Wlk. Bryt., 2018
20:00 Geosztorm - katastrof., USA, 2017
22:30 Heroski - sens., USA, Wlk. Bryt., 2023
00:10 Wydział pościgowy - sens., USA, 1997
03:00 Miasta, w których straszy
03:50 Usterka - poradnik
04:25 Dorota was urządzi

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu
09:25 Boso przez świat - program podróżniczy Wojciecha Cejrowskiego
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Liberator 2 - akcja, USA, 1995. Pędzący przez Góry Skaliste pociąg pasażerski Grand Continental zostaje opanowany przez grupę terrorystów.
22:05 Elita zabójców - akcja, USA, Australia, 2011
00:35 Akt zemsty - akcja, USA, 2017
02:15 Dyżur - serial medyczny
03:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show **07:00** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe **09:05** JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny **09:30** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
12:30 Mini Galileo - intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **12:55** Paddington - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2014 **14:55** Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny **19:00** Wypasiona kuchnia **19:05** Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **00:15** Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy **02:20** STOP Drogówka - serial policyjny **03:25** Lubię disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Kamienie wołać będą **10:00** Inf. dnia **10:15** Retrospekcja **10:35** Słowo życia **10:40** Polski Punkt Widzenia **11:00** Kropelka radości **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Warto zauważyć... **12:50** Natura Obiektywnie **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza św. **14:30** Przegląd Tyg.„Niedziela"
14:35 Słowo życia **14:40** Św. na każdy dzień **14:45** Jak wygrać małżeństwo? **15:00** Dzielna niewiasta **15:15** Mateczniki Polskości **15:30** Wierzę w Boga **16:00** Inf. dnia **16:10** Historia PL **17:00** Różaniec na wodzie **17:30** Przełamując bariery
17:55 Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** W naszej Rodzinie **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Manna z Nieba **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie **21:00** Apel Jasnog.

NIEDZIELA • 6 września

TVP 1

05:00 Sprawdzamy - magazyn
05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień - magazyn
08:30 Pociąg do Polski - dok., 2026
09:10 U Pana Boga w ogródku - serial kom. TVP, 2008
10:05 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Święto Dziękczynienia za Plony - Dożynki Jasnogórskie - relacja
13:30 Między ziemią a niebem
14:00 Skrót z konferencji Jesień 2026
14:30 Lalka - Powrót - serial, Polska, 1977
16:00 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda

17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Krzysztof Cugowski - talk-show
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Graz Cieniem - serial, 2026
21:25 Rolnik szuka żony - reality show
22:20 Rolnik szuka żony. Odwiedziny
22:45 Zakochana Jedynka - Matki równoległe - fab., Hiszp., 2021
01:00 Dewajtis - serial, 2023
01:55 Jedno życie - dram., Wlk. Bryt., 2023
03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
11:45 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Białe Błota - widowisko
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2027 - widowisko muzyczne
16:10 Europa da się lubić - nowe pokolenie - widowisko rozrywkowe, 2026

17:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
18:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
19:10 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa
20:40 Siedmiu wspaniałych - western, USA, 2016. Siedmiu wynajętych rewolwerowców łączy swe siły, by chronić przygraniczne miasteczko opanowane przez skorumpowanego, bogatego przemysłowca.
23:00 Boska Florence - kom., Wlk. Bryt., USA, 2016 ●
01:00 Będziemy mieszkać razem - serial obycz., Polska, 2023
02:00 Bezpieczna przystań - obycz., USA, 2013
03:55 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kobieta na krańcu świata - program M. Wojciechowskiej
12:40 Co za tydzień - program rozrywkowy
13:15 Azja Express - reality show
15:00 Faceci od kuchni - kom., Franc., Hiszp., 2012. Alexandre Lagarde (Jean Reno), uznany w całym Paryżu mistrz kuchni, cierpi na brak kulinarnej weny...
16:45 Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz - kom., Pol., 1978
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:35 Raport US Open
19:40 Pogoda

19:45 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy
21:25 Chłopaki nie płaczą - kom., Polska, 1999. Kuba Brenner (Maciej Stuhr) jest młodym skrzypkiem, który w wyniku splotu wyjątkowo niekorzystnych okoliczności zostaje wplątany w gangsterskie porachunki.
23:30 Sposób na teściową - kom., USA, Niemcy, 2005
01:40 Uwaga! - program interwencyjny
02:00 Superwizjer - magazyn reporterów
02:35 Klara - serial, Polska
03:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:55 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

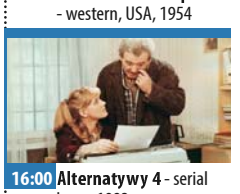
06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
11:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
12:50 Kopciuszek - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2015. Ella (Lily James) w dzieciństwie straciła matkę, a teraz po śmierci ojca jest skazana na łaskę okrutnej macochy (Cate Blanchett) oraz jej dwóch nieznośnych córek - Drizelli (Sophie McShera) i Anastasii (Holliday Grainger).
15:15 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - telet.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń
19:25 Wypasiona kuchnia
19:35 Sport
19:45 Pogoda

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy
22:55 Raj dla par - kom., USA, 2009
01:15 Zostań, jeśli kochasz - obycz., USA, 2014. Mia Hall (Chloë Grace Moretz), nieśmiała i utalentowana muzycznie nastolatka, jest uwięziona między życiem a śmiercią na jeden szczególny dzień...
03:40 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa - program rozrywkowy, Polska, 2017
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:00 Gwiazdozbiór TVP Rozrywka - Stan Borys
06:25 Muzeum Polskiej Piosenki - Stan Borys
06:50 Rozmowy (nie)wygodne - Remigiusz Mróz - 2024
07:45 Od ucha do ucha - Bajnutki - bajki piaskiem i dźwiękiem pisane - Sklep ogrodniczy
08:00 Nabożeństwo Kościoła Chrześcijan Baptystów w Gdańsku
09:05 Wnuczka Anisy. Śladami starowierów - reportaż
09:35 Przystań nad Biblią - program religijny
09:50 Film fabularny
11:05 Kosmos 1999 - serial, Wlk. Bryt., 1977
12:10 Biała - spektakl teatralny, 1961
13:20 Program studyjny
14:25 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954

16:00 Alternatywy 4 - serial kom., 1983
17:15 Niedziela z... filmami Janusza Majewskiego
20:20 Pokój z widokiem - film kostium., Wlk. Bryt., 1985
22:25 Porozmawiajmy szczerze - Zbigniew Zamachowski
23:05 Zniknąć bez śladu - dokument, Niemcy, 2024
00:40 Noc krótkich filmów - Slow Light • Rosół
01:05 Portret kobiecy - anim., Polska, 2020
01:15 Klub Jazzowy - Możdżer Trio - koncert, 2026
02:40 Słodziak - fab., USA, 2019
04:25 Niedziela z... filmami Janusza Majewskiego
05:20 Baśń o wodzie - dokument, Polska, 2017

Stopklatka

06:00 Komisarz Rex - serial krym., Austria, Niem.
10:00 Hudson i Rex - serial krym., Kan., 2026
13:00 Komisarz Rex - Powrót do Wiednia - serial krym., Austria, 2026
15:05 Flintstonowie - kom., USA, 1994. W równoległym świecie epoki kamienia łupanego żyje nowoczesna, rodzina Flintstonów. Głowa rodziny, Fred, otrzymuje awans na stanowisko...
17:00 Apollo 13 - dramat, USA, 1995. Kwiecień 1970 roku. Rozpoczyna się misja amerykańskiego promu kosmicznego „Apollo 13". Początkowo wszystko przebiega zgodnie z planem. Jednak gdy „Apollo 13" dociera w okolice Księżyca, niespodziewanie wybucha jeden ze zbiorników z tlenem.

20:00 Mississippi w ogniu - krym., USA, 1988. Dwóch agentów FBI prowadzi śledztwo w sprawie tajemniczego i brutalnego morderstwa działaczy praw człowieka w małym miasteczku...
22:40 Millennium: Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet - krym., Szwecja, 2009. Dziennikarz śledczy na prośbę właściciela koncernu przemysłowego bada starą sprawę kryminalną...
01:50 Mistyfikacja - dramat, Polska, 2010
04:25 Supermarket - thriller, Polska, 2012. W sylwestra niczym niewyróżniające się małżeństwo Wareckich wracając samochodem do domu zatrzymuje się w...

TVN 7

05:05 Szkoła - program obycz.
06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 New Looney Tunes II - animacja
07:45 Karol. Papież, który pozostał człowiekiem - miniserial obycz., Włochy, Polska, Kanada
09:55 Top Model - reality show
11:30 Ukryta prawda - obycz.
14:40 Szpital św. Anny - serial
16:45 Detektywi - serial krym.
17:50 Maska - kom., USA, 1994
20:00 Mission: Impossible - Dead Reckoning - sens., USA, 2023
23:25 Morderstwo w Białym Domu - sens., USA, 1997
01:45 Coś jest nie tak z dzieciakami - film, USA, 2023
03:35 Miasta, w których straszy
04:30 Fachowcy - program paradokumentalny

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu
06:25 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
06:55 Don Matteo: Boski detektyw - serial krym.
09:05 Kurierzy - serial paradok.
11:15 Wyspa piratów - przygod., USA, 1995
13:45 Johnny English: Reaktywacja - kom., Franc., Wlk. Bryt., 2011
15:55 Zięć prawie idealny - kom., Francja, 2024
17:50 Goście, goście - kom., Franc., 1993
20:00 Niezniszczalna - akcja, Chorw., USA, Wlk. Bryt., 2024
22:10 Peacemaker - akcja, USA, 1997
00:55 Godziny szczytu 3 - akcja, Niem., USA, 2007
02:50 Dyżur - serial medyczny
03:30 Taki jest świat - przegląd
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **06:55** Dawni budowniczowie. Rzeźbiarze z Wyspy Wielkanocnej - dok., Franc., 2020 **08:05** Zamki krzyżowców: budowle nie do zdobycia - dok., Franc., 2022 **09:20** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe
11:30 Ace Ventura: Zew natury - kom., USA, 1995 **13:15** Reakcja łańcuchowa - sens., USA, 1996 **15:45** Next - sens., USA, 2007 **17:50** Uroczysko - serial krym. **20:00** Wypasiona kuchnia **20:05** Sprawiedliwi. Trójmiasto **00:20** STOP Drogówka - serial
01:20 Wyspa kanibali - dokument, Francja, 2010 ● **02:30** Dzieci-żołnierze. Historia niemieckiego obozu jenieckiego w Attichy - dokument, Franc., 2021 **03:50** Hardkorowy lombard **04:20** Cudowny rodziców mam **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV okazje

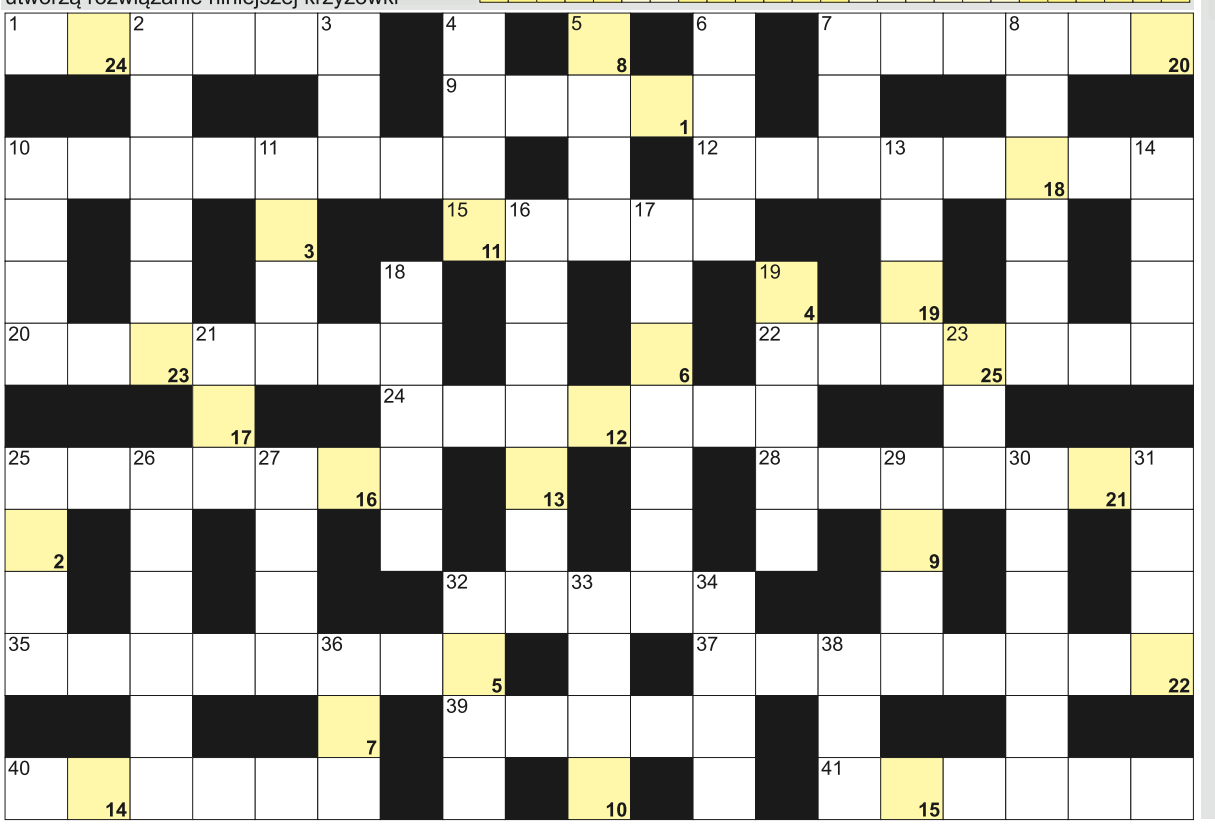
TV Trwam

09:25 Przegląd Tyg.„Niedziela" **09:30** Msza św. **10:30** Spór o Morskie Oko **11:00** Głos serca **11:45** Solidarność - narodziny Wolności **12:00** Anioł Pański z Ojcem Św. Leonem XIV **12:15** Papież Polak do Rodaków **12:55** Teraz i w godzinę śmierci
15:00 Wieś to też Polska **16:00** Inf. dnia **16:10** Koncert życzeń **16:50** Mateczniki Polskości **17:00** Zgubić z oczu brzeg **17:30** Sól ziemi **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Baśniowy teatr lalek **20:00** Inf. dnia
20:20 Różaniec **20:50** Od Lutra do Marksa - Historia Kościoła **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezp. Państwa **21:55** Św. na każdy dzień **22:00** Mocni Jego mocą **22:45** Jak wygrać małżeństwo? **23:00** Jak my to widzimy **23:30** Tam, gdzie Bóg płacze

eprasa.pl d529e31051

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

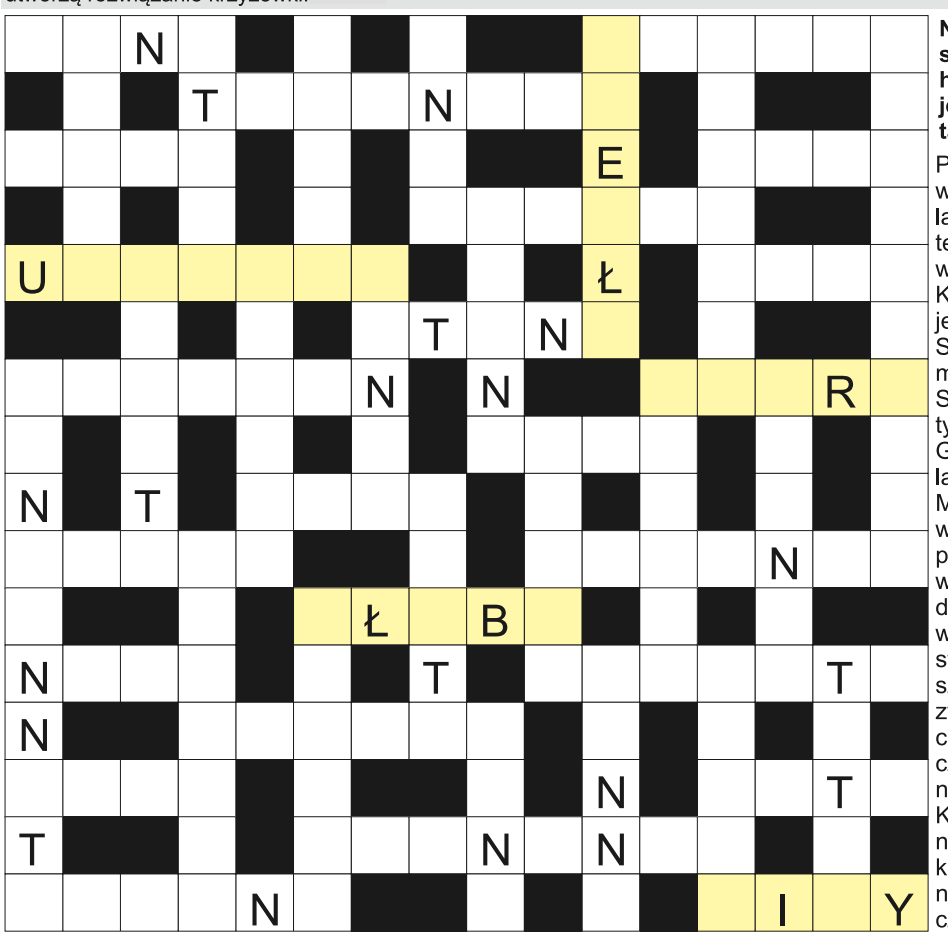
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) stolica Bretanii; 7) rzymski bóg wina; 9) tworzy murawę stadionu; 10) cukier owocowy inaczej; 12) pilnuje bezpieczeństwa na plaży; 15) cienki makaron do rosołu; 20) orszak pogrzebowy; 22) ... III Waza, były polski król; 24) akacjowa to grochodrzew; 25) główne miasto kraju; 28) urodził się tam Francis Ford Coppola; 32) każda świętuje 26 maja; 35) podarunki pod choinką; 37) święto górników; 39) kosztowności zakopane w ziemi; 40) telefon firmy Apple; 41) renifer tundrowy krócej. **PIONOWO:** 2) N, jednostka siły; 3) jedynka z parą zer; 4) amerykańskie województwo; 5) ażurowy lub angielski na poduszce; 6) stolica regionu Apulia; 7) kozak lub sandał na nodze; 8) największa wyspa Japonii; 10) galowy strój dyrygenta; 11) serek sojowy krócej; 13) inaczej pałczak, sukulent; 14) Vonnegut, amerykański pisarz; 16) Leszczyna, Ministra zdrowia Polski; 17) uderzenie nogą; 18) miejska, gminna lub pożarna; 19) kryształki lodowe na gałęziach i liściach; 21) znana firma kurierska; 23) ogrodzenie z cegły; 25) ogłoszeniowy obwieszony plakatami; 26) włoski lub laskowy; 27) Kertész, węgierski pisarz; 29) pierwiastek TB; 30) małosolne w słoiku; 31) waluta Bangladeszu; 32) domowy gryzoń; 33) lek z wieloryba; 34) szwedzki zespół od piosenki "Mamma Mia"; 36) biblijny budowniczy arki; 38) czwarty znak zodiaku.

JOLKA z HASŁEM

Kolorowe bloki czytane od góry utworzą rozwiązanie krzyżówki:

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "N" i "T". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych bloków czytanych od góry.

Przepływa przez Zbąszyń; chrupiące warzywo w pęczku; zakratowane w celach; szósty znak zodiaku; dziewiąta litera alfabetu greckiego; gąsienicowy wóz bojowy z lufą; rzymski bóg miłości, Kupidyn; żyłka w liściu; niemieckie województwo; rodzinne miasto Stevena Spielberga; największe jezioro Gwatemali; osłona ochronna koła samochodu; Sylwia, Michał i Andrzej; lipy i dęby; wytyczone miejsce dla wędkarzy; stolica Grecji; szlachecki nadawany przez króla; Puchatek ze Stumilowego Lasu; Mandelsztam, były poeta; ... i Hercegowina, państwo; strzyżone kosiarkami przed domami; bławatek na polu; Nowakowska, Miss Polonia 2009; czwórka dla ucznia; właściwe to smaczliwka wdzięczna; interpunkcyjny w tekście; stolica Wietnamu; inaczej napady, kaszlu lub szału; grecki bóg wojny; ubojnia zwierząt inaczej; Manuel, autor powieści "Syn złodzieja"; stolica Mozambiku; czułe miejsce mitycznego Achillesa; jest nim kciuk; ortodontyczne na zęby; ... Kamil Norwid, były poeta; arabski trunek na anyżu; stolica Norwegii; faza księżyca z połową półkuli; matematyczne zadania z niewiadomymi; końcowa część powieści lub filmu.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

			1		7			8
	1	2		9	6			7
	5	7	2		4		9	1
1	3		6			4	8	
9		6		3			5	
7	2		5			3		6
		1	7	6				4
	7							5
2			4	1			7	

2				8	7			5
5	1			9		7	6	
	3	7				9	2	
6	4		8	2			5	
	2			5				6
3		5		6	9	2	8	4
1			9			6	7	
					5		3	
	8	2			1			9

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 20 polskich zespołów muzycznych. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: Łzy, Anawa, Bajm, Feel, Bracia, Hey, Kombi, Lemon, Mafia, Video, Dżem, Kult, Ira, Ankh, TSA, Ziyo, Kobong, Houk, Maanam, Wilki.

O	M	Ł	O	D	Y	S	Z	A	Ł
Ł	A	W	K	I	W	Y	L	K	I
S	O	N	T	A	N	K	H	O	M
Z	V	S	A	V	L	O	V	M	R
C	A	Z	E	W	V	B	I	B	A
Z	D	B	I	O	A	O	D	I	N
A	Y	L	R	J	A	N	E	K	I
W	K	F	M	A	V	G	O	R	Ż
I	L	H	E	Y	C	Z	A	S	Y
F	E	E	O	E	Ż	I	W	A	Ł
I	M	L	J	U	L	I	A	K	Z
L	O	A	Z	M	K	D	U	Ż	Y
L	N	I	A	S	T	L	E	N	G
V	Y	F	O	N	T	D	Ż	E	M
O	I	R	A	K	A	R	Z	Y	O
A	M	A	N	T	O	M	A	S	Z

eprasa.pl d529e31051

ZAPOWIADA SIĘ BARDZO TRUDNY SEZON

TENIS STOŁOWY\\\ Rozpoczęły się rozgrywki męskiej Superligi. Niestety, oba zespoły z Warmii i Mazur zaliczyły „puste przebiegi". Brązowy medalista MP z Działdowa przegrał w Grodzisku Mazowieckim, a ostródzki beniaminek w swojej hali nie dał rady Manekinowi.

Fot. facebook/Dekorglass

Do Działdowa powrócił 43-letni Czech Jiri Vrablik (z lewej)

Nowy sezon zainaugurowano już w poniedziałek, kiedy to Trefl Zamość ograł 3:0 Polonię Bytom. Sukces gospodarzy przypieczętował Patryk Chojnowski, który kiedyś występował m.in w Ostródzie, a latem przeszedł z Dojlid Białystok.

Spotkanie rozegrane zostało awansem z 3. serii, a powodem był wyjazd Chojnowskiego z reprezentacją Polski osób z niepełnosprawnościami na turniej ITTF World Para Elite we francuskim Yvelines (12-16 września).

Warto przypomnieć, że Chojnowski jest zaledwie jednym z dwóch tenisistów, którzy w lidze występują od 2009 roku, czyli od momentu utworzenia zawodowych rozgrywek w Polsce. Drugi to 43-letni Wang Zeng Yi, który właśnie odszedł z Villi Verde Olesno do pierwszoligowego Jom-Elektro Orzeł Lizawice.

W tym sezonie nasz region reprezentują dwa kluby, bo po kilkuletniej pierwszoligowej banicji do Superligi powróciła Ostróda. Beniaminek oparł skład na zawodnikach, którzy wywalczyli awans, więc będzie się jedynie bronił przed spadkiem. Niestety, wiele wskazuje na to, że Dekorglass po wielu tłustych latach w tym sezonie znacznie obniży loty.

• ORLEN BOGORIA GRODZISK MAZOWIECKI - DEKORGLASS DZIAŁDOWO 3:0

Badowski Marek - Lewandowski Patryk 3:1 (11:5, 10:11, 11:6, 11:7), Gionis Panagiotis - Vrablik Jiri 3:1 (11:7, 9:11, 11:6, 11:4), Zalewski Mateusz - Sakowicz Mateusz 3:0 (11:9, 11:8, 11:10)

Już w pierwszej kolejce wicemistrz Polski zmierzył się z brązowym medalistą MP - w półfinale sezonu 2025/26 Bogoria wygrała 3:2 z Dekorglassem, po czym w finale musiała uznać wyższość Olimpii Grudziądz.

Zespół z Działdowa od 2015 roku każdy sezon kończył na podium - w tym czasie zdobył dwa złote (2021, 2025), cztery srebrne (2016, 2019, 2023, 2024) i sześć brązowych medali drużynowych MP (2015, 2017, 2018, 2020, 2022, 2026).

Niestety, w obecnym sezonie trudno będzie powiększyć ten dorobek, ponieważ w Działdowie doszło do olbrzymich zmian - przede wszystkim po sześciu latach do Gdańska odszedł Jakub Dyjas, który poprowadził Dekorglass do dwóch mistrzowskich tytułów, a w dwóch ostatnich sezonach był drugim najskuteczniejszym graczem rozgrywek.

Z Dekorglassu odeszli także Samuel Kulczycki (trafił do Dojlid) oraz trener Michał Dziubański, który znalazł się w sztabie Balty. Odejścia te są związane z mniejszym budżetem, jaki w tym sezonie będzie miał działdowski klub. - Poza tym całej trójce skończyły się kontrakty, więc teraz dajemy szansę młodym zawodnikom, którym będzie pomagał doświadczony Jiri Vrablik (43-letni Czech do Działdowa wrócił po pięciu latach - red.) - wyjaśnia prezes klubu Ferdynand Chojnowski. - Ale na niektóre mecze ligowe oraz na Ligę Mistrzów będziemy się wzmacniać graczami z zagranicy. Zgłosiliśmy dwóch Japończyków, Włocha i Hindusa. Jeden z Azjatów zagra już w niedzielnym meczu w Działdowie z Polonią Wąchock - dodaje prezes Chojnowski.

Grającym szkoleniowcem Dekorglassu został pochodzący z Chin, ale od wielu lat mieszkający w Polsce 38-letni Wenliang Xu, który w poprzednim sezonie prowadził działdowską młodzież w II lidze. Po pięciu latach .

• ENERGA MORLINY OSTRÓDZIANKA OSTRÓDA - ENERGA MANEKIN TORUŃ 1:3

Małachowski Michał - Putuntica Andrei 3:0 (11:7, 11:8, 11:10), Sokołowski Łukasz - Muramatsu Yuto 0:3 (6:11, 6:11, 6:11), Kwapiś Kuba - Kulpa Konrad 1:3 (9:11, 6:11, 11:9, 7:11), Małachowski - Muramatsu 1:3 (8:11, 11:7, 7:11, 6:11)

Fot. facebook/Morliny

Ostródzianie przed meczem z toruńskim Manekinem

Mecz wywołał spore zainteresowanie w Ostródzie, gdzie przed laty kibice cieszyli się nawet ze zdobycia mistrzostwa Polski. Złote czasy to jednak już tylko historia, więc beniaminek marzy jedynie o obronieniu się przed spadkiem. Na inaugurację Ostródzianie przegrali jednak z siódmym zespołem poprzedniego sezonu Superligi.

W sumie do superligowych rozgrywek zgłoszono 137 zawodników, w tym 63 obcokrajowców. Nie oznacza to, że wszyscy wystąpią w lidze; wielu tenisistów znalazło się w składach niejako „na zapas".

Obrońcy tytułu utrzymali trzon drużyny, czyli najlepszego w dwóch poprzednich sezonach Mołdawianina Vladislava Ursu, Japończyka Mizukiego Oikawę, Rafała Formelę i Parka Jeongwoo.

Poza tym dołączył inny Koreańczyk - Park Ganghyeon, wzmocnieniem powinien być także Grek Ioannis Sgouropoulos, który dwukrotnie triumfował w mistrzostwach Europy juniorów oraz młodzieżowców.

Natomiast w Bogorii zostali reprezentanci Polski Marek Badowski i Miłosz Redzimski, Grek Panagiotis Gionis i Japończyk Jin Takuya. Pozyskano kadrowicza Mateusza Zalewskiego (ostatnio Bank Spółdzielczy Orlicz 1924 Suchedniów) oraz Chorwata Tomislava Pucara (Dekorglass).

Gwiazdą zespołu z Suchedniowa będzie z kolei Darko Jorgić, wicemistrz Europy z 2022 roku i zwycięzca TOP 16 z lat 2022-24 (w 2020, 2025 i 2026 był drugi). 28-letni Słoweniec jest obecnie 12. w światowym rankingu, a najwyżej był szósty.

Wartościowego transferu dokonała także Villa Verde. W drużynie z Olesna zagra brązowy medalista mistrzostw świata 2019 w singlu Jaehyun An. Koreańczyk był w przeszłości zawodnikiem Gwiazdy Bydgoszcz i Bogorii, ale w lidze nie zadebiutował. W światowym rankingu zajmuje 26. miejsce z niewielką stratą do Top 20.

System rozgrywek nie zmienił się. O mistrzostwie zadecyduje rozegrany po raz trzeci finałowy turniej z udziałem czterech czołowych drużyn.

Jego gospodarzem będzie najlepsza drużyna fazy zasadniczej. A przegrani w półfinale ponownie otrzymają brązowe medale bez konieczności rozegrania dodatkowego spotkania.

Zmieniono natomiast zasady rozgrywania meczów, bowiem sety nie będą już odbywać się na przewagi. Czyli zwycięży ten, kto pierwszy zdobędzie 11 punktów.

Gra się do trzech wygranych setów, natomiast w przypadku konieczności rozegrania piątego pojedynku rywalizacja toczyć się będzie do dwóch wygranych. W „normalnym" meczu piąty, natomiast w „skróconej" wersji trzeci set, rozgrywany będzie do sześciu punktów.

• Inne wyniki 1. kolejki: Dojlidy Białystok - Bud-An ElectriCon Olimpia Grudziądz 2:3, Balta AZS AWFiS Gdańsk - Polonia Bytom 3:0, Vist.eu Trefl Zamość - Villa Verde Olesno 3:0, po oddaniu gazety do druku zakończył się mecz TTcup.com Polonia Wąchock - Orlicz 1924 Suchedniów.

• 2. kolejka, niedziela: Dekorglass - Polonia Wąchock (16), Polonia Bytom - Morliny (16).

ARTUR DRYHYNYCZ

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDERSKIE.EU, 503-103-703

TURYSTYKA

WCZASY dla Seniora - Krynica Morska od 1249zł / Stegna od 1449zł - zapisy- Tel. 690-283-853/ (22)834-95-29

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY nioski z jajem, 600500710.

SKUP koni, bydła, 606-954-202

Szukasz Klientów?
tel. 604-408-305
DZIENNIK ELBLĄSKI

eprasa.pl d529e31051

Fot. facebook/Constract

Futsaliści Constractu po inauguracyjnym zwycięstwie nad ekstraklasowym beniaminkiem

EKSTRAKLASOWY FUTSAL W URANII

PIŁKA NOŻNA\\\ W niedzielę historyczne wydarzenie w Olsztynie, bowiem po raz pierwszy w Uranii zostanie rozegrany mecz futsalowej Ekstraklasy. Historii nie napisał natomiast Sokół Ostróda, który odpadł z Pucharu Polski.

Constract Lubawa to od lat ścisła futsalowa czołówka w Polsce, ale w tym sezonie z powodu remontu hali zespół musiał przenieść się do stolicy Warmii i Mazur, zmieniając jednocześnie nazwę na Constract Olsztyn. Tego akurat nie musiał robić, bo zmiana ta wywołała niezadowolenie w Lubawie, czemu trudno się dziwić - przecież gdy siatkarze musieli grać poza Olsztynem, to nikomu nie przyszło zmieniać nazwę na Indykpol AZS Iława!

W pierwszej kolejce lubawsko-olsztyński klub na wyjeździe ograł 7:3 Motusa Kazimierza Wielka. - Jechaliśmy w nieznane, bowiem rywalizowaliśmy z beniaminkiem, o którym wiedzieliśmy stosunkowo niewiele - przyznał trener Dawid Grubalski. - Mocno przebudowaliśmy nasz skład, więc mecz był również dla nas pewną niewiadomą. Teraz skupiamy się na starciu w Olsztynie, gdzie podejmiemy zespół z Leszna. To dla nas bardzo niewygodny przeciwnik, a mecze z nim zawsze są niezwykle zacięte.

Domowe spotkanie Constractu z GI Malepszy Leszno zaplanowano na niedzielę o godzinie 16 w małej Uranii.

• **Czołówka tabeli:** 1. Piast Gliwice 3 (6-1); 2-3. Constract Lubawa, FC Toruń 3 (7-3), 4. AZS UŚ Katowice 3 (5-1), 5. Rekord Bielsko-Biała 3 (4-0), 6. Eurobus Przemyśl 3 (3-0), 7. BSF Bochnia 3 (9-7).
• **2. kolejka, sobota:** FC Toruń - Rekord Bielsko-Biała (18), Śląsk Wrocław - Red Dragons Pniewy (20), Eurobus Przemyśl - Wiara Lecha Poznań (16), BSF Bochnia - We-Met Futsal Club Kamienica Królewska (18), Jagiellonia Białystok - Piast Gliwice (16); **niedziela:** Constract Lubawa - Futsal Leszno (16), Futsal Świecie - Motus Kazimierza Wielka (18), Legia Warszawa - AZS UŚ Katowice (12:30).

PUCHAR POLSKI\\\ Sokół Ostróda już w pierwszek rundzie pożegnał się z rozgrywkami STS Pucharu Polski. Ostródzianie z Sokołem Kleczew prowadzili od 11. minuty, ale ostatecznie musieli uznać wyższość drugoligowca.

• SOKÓŁ OSTRÓDA - SOKÓŁ KLECZEW 1:2 (1:1)
1:0 - Kacper Nowicki (11 k), **1:1** - Zimmer (30), **1:2** - Adamski (78)

Ostródzianie w zeszłym sezonie wygrali rozgrywki Wojewódzkiego Pucharu Polski i w nagrodę otrzymali prawo gry w centralnych rozgrywkach PP. W Ostródzie po cichu liczyli, że w losowaniu trafią na przedstawiciela Ekstraklasy, ale stało się inaczej i na początku września na Mazury przyjechał zespół z Wielkopolski - drugoligowy Sokół Kleczew.

Mecz ułożył się idealnie dla ostródzian, bo już w 11. minucie pewnym egzekutorem rzutu karnego okazał się Kacper Nowicki. Niestety, w 30. minucie goście doprowadzili do remisu, bo piłkę w siatce umieścił Michał Zimmer, były zawodnik klubu z Ostródy. O losach awansu zadecydowała 78. minuta, gdy Filip Adamski zapewnił przyjezdnym wygraną.

- Jesteśmy pokonani, ale przed meczem powtarzałem zawodnikom, że najważniejsze jest to, abyśmy po ostatnim gwizdku czuli satysfakcję i spełnienie - powiedział Rafał Więckowski, trener Sokoła. - I tak dokładnie jest. Jestem dumny z chłopaków i chciałem im to powiedzieć od razu na boisku. Dumny z tego, jak to wyglądało i jak potrafiliśmy razem bronić. Taki był plan – zejść niżej i popracować w obronie niskiej. Z drugiej strony potrafiliśmy też grać w piłkę: stwarzaliśmy sytuacje, wychodziliśmy spod pressingu drugoligowego zespołu i momentami graliśmy na jego połowie. Ten zespół rośnie z meczu na mecz. Liczę, że to spotkanie pokaże chłopakom, na co naprawdę ich stać.

Po odpadnięciu z Pucharu Polski Sokół może się teraz skupić na czwartoligowych rozgrywkach - w sobotę podopieczni trenera Więckowskiego zagrają w Białej Piskiej ze spadkowiczem z III ligi.

• **Ciekawsze wyniki**
1. rundy PP: Widzew Łódź - Korona Kielce 0:1, Motor Lublin - Legia Warszawa 3:0, Znicz Pruszków - Cracovia 1:1, karne 4:3, Odra Opole - Wisła Kraków 2:1, Siarka Tarnobrzeg - Zagłębie Lubin 3:2, Górnik Łęczna - Stal Mielec 3:3, karne 4:3, Korona II Kielce - Radomiak Radom 0:1, Lechia Zielona Góra - Ruch Chorzów 0:2, Górnik Polkowice - Polonia Warszawa 0:1, Chemik Bydgoszcz - Piast Gliwice 0:3, Wigry Suwałki - Bruk-Bet Termalica Nieciecza 1:5, Wikęd Luzino - Wisła Płock 2:3, Wisła II Płock - Puszcza Niepołomice 0:2, MKS Kluczbork - Lechia Gdańsk 1:2, Resovia - Arka Gdynia 0:4.

IV LIGA\\\ **6. kolejka:** Mazur Ełk - Rominta Gołdap 0:0; **piątek:** Pisa Barczewo - DKS Dobre Miasto (18), Concordia Elbląg - Tęcza Biskupiec (17); **sobota:** Stomil Olsztyn - Mamry Giżycko (17), Start Nidzica - GKS Wikielec (16), Znicz Biała Piska - Sokół Ostróda (16), Polonia Pasłęk - Granica Kętrzyn (17); **niedziela:** Zatoka Braniewo - Naki Olsztyn (15).

PO 5 KOLEJKACH

1. Stomil	15	18:0
2. Granica	13	16:6
3. Concordia	12	13:5
4. Znicz	11	14:7
5. Rominta*	10	15:11
6. Pisa	8	13:9
7. Tęcza	8	10:6
8. Mazur*	7	7:6
9. Sokół	6	10:7
10. Naki	5	8:12
11. Wikielec	5	8:13
12. DKS	4	8:11
13. Start	4	5:12
14. Mamry	3	7:23
15. Zatoka	2	4:18
16. Polonia	1	3:13

* jeden mecz rozegrany więcej

III LIGA\\\ **7. kolejka, piątek:** Warta Sieradz - Olimpia Elbląg (17); **niedziela:** Wigry Suwałki - Polonia Lidzbark Warmiński (18).

• **Czołówka tabeli:** 1. Weszło Warszawa 16; 2. Widzew II Łódź 13; 3. Wigry Suwałki 12 (...) 12. Olimpia Elbląg 7; 13. Warta Sieradz 7 (...)17. Polonia Lidzbark Warmiński 2.

DRYH, EM

eprasa.pl d529e31051